

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR“ ÉS A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET“ KOZLÖNYE.

Szerkesztői iroda:
Megyeház.
de intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.
Kiadóhivatal:
Az EPERJESI NÉPBANK helyiségeiben, fűtőca 2-ik sz. a.

Megjelen: minden vasárnap.
Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetési díj:
háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.
Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczár.
Nyilttér minden sor 10 kr.

A gentry helyzete.

(H. B.) Szegényedünk, pusztulunk!
Nyakunkon az amerikai verseny, mely kiszorítja az európai piacokról; nyakunkon a keleti gabona, mely már a beltől is megveri termékeinket. Nincsen iparunk s idegen iparosok gazdaságára küldjük ki a milliókat, míg otthon értéktelenül vesznek el legbecesebb nyers termékeink.
Pazar fényűzést viszünk és másrészt egymás után hajta dabra az ősi birtokokat az uszora s a mellett az állam százával köti a milliomos adóságokat, míg végre majd egy szép napon kiesőnek a börzéről és idegenek kezébe vándorol az a kevés is, mi még az uszora körmei közé nem került.
Ezrével éheznek az emberek s idegen országokba, messze tengerentúli vidékekre kénytelenek vándorolni s másrészt egymásra tetézzük az elviselhetetlen adókat.

Hová fog ez vezetni? Hol fogunk megállapodni?

Nem akarunk ezúttal az elősorolt valamennyivel foglalkozni. Jelenleg tisztán gentrynk helyzetéről, elszegényedéséről kívánunk egy-két szót mondani.

Miért szegényedik ezen osztály?
Mert sokat fogyaszt és keveset termel, mert sokat költ és keveset keres.

Vannak ugyan olyanok, kik lelkiismeretes szigorúsággal örökölnek kiadásait és bevételeit egyensúlyra felelt; csak az a baj, hogy igen sokan azt hiszik, hogy ezzel megtették mindent, a mit tőlük kívánni lehet. Megmentik ugyan az ősi kuriát, de vagyonuk hisznosításában, földjeik megművelésében ott maradtak, a hol apáik voltak. Megmentették a földet, meg is kímélték oly értékeket, melyeket mások eltökéltak volna, de elmulasztottak oly értékeket termelni, melyek segítségével bőven fedezhették volna önmaguk és családjuk phisikai és erkölcsi szükségleteinek mindig táguló körét.

Nem az a főbaj, hogy sokat költünk, hanem az, hogy keveset keresünk.

Mindent a kormánytól várunk. Politikuskok vagyunk mindenekelőtt, csillogni vágyunk inkább, mint cselekedni.

Másik bajunk az, hogy mindenki földbirtokos

akar lenni. Gazdálkodni akarunk mindnyájan, de nem tekintjük mesterségnek, melyet tanulni és iparszerűleg kezelni kell. Ha van három-négy gyermekünk, azok mind jogászok lesznek, mert hat birtokos ember fia nem lehet más, mint ügyvéd, hivatalnok vagy miniszter.

De igen sokszor megtörténik, hogy egyik sem végez semmit, hanem haza jön — gazdálkodni, vagy ha jogot végzett, a megyét kormányozni, s mikor aztán három-négyen ülnek bele ugyanabba a birtokba, melyből előzetl egy is csak nehezen tudta szükségletét fedezni, elkecserekednek, hogy nem bírnak megélni.

Harmadik nagy bajunk, hogy nincs érzékünk a társulás és szövetkezés iránt.

Más országokban a földbirtokos társul, szövetkezik. Érdekeit törvényesen egyiránt érvényesíti a hitel, a törvényhozás, az adóügy, a forgalom, a vétel és eladás terén.

Nálunk lehet a legegészségesebb, a legeletrevalóbb eszmét megpendíteni, meghal az a részvételesség, a közöny és tudatlanság hármias ömlésűlya alatt.

Másutt a földbirtokosok szükség, rossz termés és hiteligeny esetén nem áll a tőke embereivel szemben, mint tehetetlen, kezén-lában megköthető éilhetetlen, hanem képes nemcsak a tőke emberei nélkül boldogulni, de azoknak a keztyüt odadobni, azokat engedményekre és érdekeinek megfelelő ajánlatokra bírni.

A meddig földbirtokos-osztályunk csakis gazdálkodik, a meddig úgy gazdálkodik mint most, a meddig nem tanul és nem társul, — addig nem fog a hínárból kimászni, addig tanui leszünk napokint annak, hogy élelmes üzerek a legotrombább módon kihúzzák alóla a földet s kiteszik a szűret saját kuriájának kapufélfája alá.

A kinek van három gyermeke, adja egyiket katonának, másodikat papnak, és csak a harmadikat gádának; a kinek van több, az adja iparosnak is s ha ott leszünk, hol a fancya páirek és az angol lordok, kiknek ifjabb fia bérlok, katonák, papok, iparosok, gyárosok, akkor nem fogunk javveszékelní sem a kormány, sem az időjárás, sem a tulságos adó ellen. Addig azonban — ha el nem pusztulunk — az irgalmas Isten nem segít rajtunk.

leuség* legközelebbi cikke által, mely neved alatt jelent meg.

E cikket nem Te irtad.

Lehetetlen az, hogy e személyemet sértő szavak Te töled származzanak. Egykori főnöködet és fegyvertársadat, kívül Tarczától kezdve, Komáromban a legutolsó pillanatokig, örömet és büt egyformán megosztottál, ily méltatlan módon Te meg nem támadhattad, nem gyausithattad.

Kezesség nekem e felől irányomban mindenkor tanusított ragaszkodásod, hogy neveddel valaki visszaélt s említett cikkekben, ama botor szemrehányást ellenem dobni nem átalotta.

A komáromi júliusi napokról szólva ugyanis ezt mondja:

„akkor követte el hazája ellen a zavart agyrendszerü Klapka a legnagyobb bünt, a helyett, hogy főbe lövette volna, vele kezét fogott s mint legidősebb tábornok, helyette átvette a vezényletet. Azon tehét, hogy Klapka rehabilitálni igyekszik Görgeit, senkinek sincs oka esodálkózni. Nobile par fratrum.“

Ily becselenséget írni s ily gyöngézet elárulni, bizonyosan magad soha sem lettél volna képes!

A még életben levő tanuk közül náladnál jobban nem tudhatja senki, hogy ha én akkor Görgeyt főbe lövetem, mi hadi törvényszék útján lehetetlen lett volna, ezt a sereg legnagyobb része, mely vak bizalommal függött Görgeyn, közönséges gyilkosságnak tekintí vala s véres harez támad miatta sorainkban.

Egy ily válság pedig a legjobb sereget, melyre a nemzet élet halál harcában még számított, szegyetlenjes felbomlásra vezette volna.

Hogy én Görgeyvel Kossuth ellen nem eskálódtam, de a kormány rendeleteinek érvényt szerezni, mindenkorí törekvésem vala, e felől is elég alkalmad volt magadnak meggyőződést nyerni. Ha nem emlékeznél már erre, üsd fel Görgey „Emlék-

Különfélék.

A Széchenyi-kör. Roppant élénk mozgalom indult meg a Széchenyi körben. A szakosztályok elnökei sűrögnek-forognak, mindegyik változatos programmal készül a közönség elé lépni, mely kiváncsian várja a saison megkezdését.

Képviselőink közül megválasztottak a képviselőház igazságügyi bizottságába: Hodossy Imre; a közoktatási és kérvényi bizottságba: Berzeviczy Albert; a napló-bíráló bizottságba: Dessewffy Kálmán; a véderő bizottságba: Bornemisza Adam.

Berzeviczy Tivadar kitünő kir. tanfelügyelőnek, az állami elemi népiskola felállításá körüli érdemeért a megyei közigazgatási bizottság elismerését fejezi ki.

Kinevezés. A kassai m. kir. pénzügyigazgatóság Rusnyak János gyakornokjelöltet, a bátfai kir. adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki.

Gazdasági egyletünk pénteken tartá igazgató választmányi ülést. Számos érdekes tárgy közül kiemeljük a faiskola és az országos kiállítás kérdését. Faiskolául tervezetett a városi epreskert, melynek czélszerűsége iránt azonban több alapos ellenvetés merül fel. Az orsz. kiállítás ügyében sajnosan kell konstátálnunk, hogy megyénk közönsége szinte apathiával viseltetik. Az ország minden részéből annyian jelentkeztek, hogy a kiállítási tér kiesiny már a kiállítók befogadására. Megyénkbel alig jelentkezett valaki.

Sárosmegye legtöbb adót fizető (virilis) bizottsági tagjainak névsora 1885. évre. Fizetnek adó fejében: Salamon Géza 4222 frt 83 1/2 kr. *Ghyllány József 2724 frt 16 kr. Pulszky Géza 2342 frt 97 1/2 kr. Kezser Miklós 1953 frt 26 kr. *Bánó József 1817 frt 81 kr. Jelenik-Almássy István 1768 frt 03 kr. Dessewffy Pál 1679 frt 25 kr. *Willecz István 1391 frt 86 kr. Taly László 1331 frt 10 kr. Gróf Dessewffy Dénes 1287 frt 56 1/2 kr. Gróf Wengerszky Hugó 1155 frt 31 kr. *Szentandrassy Lajos 1148 frt 24 kr. *Bujánovics Sándor 1055 frt 47 kr. Br. Ghyllányi László 1025 f.t 65 1/2 kr. *Dr. Vályi János püspök 972 frt. *Piller Kálmán 840 frt 83 kr. Ifj. Hedry Ernő 795 frt 83 1/2 kr. *Paulusz Károly 791 frt 24 kr. Willecz Boldizsár 755 frt 31 1/2 kr. Ferentzy Béla

iratát*, számtalanszor panaszkodik ott, nagy ragaszkodásomért a Kossuth személyéhez.

E végzeteljes júliusi napok alatt, csak egy feladatom volt: miszerint közbenjárásom által oda hassak, hogy a kötelek a kormány és felső dunai hadsereg közt teljesen fel ne bomolják, sőt hogy e legszilárdabb része véderőnknek, a további hadműveleteinkre, megtörteten megmaradjon.

S úgy hiszem, feladatomnak lelkiismeretesen és tökéletesen meg is feletem. A július 11-iki ütközet után a sereg rendben elindulhatott, hogy a többi haderőnek az alsó Tiszánál kezét nyújthasson, mi által egy egész hónapban át a két ellenséges sereg egyesülése meggátolva lón, és a Paskievits alatti orosz főerő teljesen megbénított.

Az ekképen nyert idő arra is szolgált, hogy a délen működő magyar hadtestek tekintélyes sereggé összpontosulhattak, s önválasztott védelmi állásban, a Haynau alatt külön előnyomuló osztrák hadaknak ellene szegülhettek.

Az összeütközés Temesvárnál történt. A magyar harczerők számra nézve, az osztrák haderőkkel meglehetősen egyenlők valának. Az ütközet szerencsétlenül ütött ki. A magyar déli hadsereg tönkre jutott.

Miért akarnánk eltitkolni, a temesvári leveretés volt függetlenségünk sirja. A világi katasztrófa a nagy drámának csak végfelvonása, kimaradhatatlan következése vala!

Vajjon Görgey, kimerült esapataival s hátán az oroszokkal, a temesvári esatateren, idejében megjelenhetett volna-e, hogy a döntő nap sorsának más fordulatot adjon: ez olyan kérdés, melynek fejtégetése azokra tartozik, kik függetlenségi harcunk ezen legvégső korszakának szemtanúi valának.

Egy azonban kétségkívül áll, az t. i., hogy egy 40 ezer főnyi hadseregnek, minc a Temesvár előtti magyar hadsereg volt, elég ideje maradt arra hogy Görgeyt az egyesülésre kényszerítse. Előnyösebbnek tartották azonban Magyarország utolsó

TÁRCZA.

Mint két bolygó . . .

Mint két bolygó találkozik,
Találkoztunk véletlenül,
Te nem szóltál, én nem mertem
Szólani a szerelmemről.

Csak egy perczig volt alkalmunk
Lelkeinkbe tekinteni,
Jobbra kellett az egyiknek
S a másiknak balra menni.

Csak egy percz volt, de elég rá
Egy világot feláldozni,
Oh miért is kellett nekünk
Itt egymással találkozni!

Görgey rehabilitációjához.

Klapka levele Báthory Schulz Bódog, 48-iki honvédszereadeshez.

Szabad államban, a vélemény szabad nyilvánítása, első joga a polgároknak.

A 48 iki szabadságharcosok egy része Görgey Arthur nem tartja áruónak. A másik rész ellenben azt vallja, hogy Magyarország romlásit egyedül ő intézte elő.

Mindaddig, míg e vita a két fél közt, a tisztesség és kölesönös tisztelet határai közt folyt, úgy, amint azt egymástól a hazafiak méltán megkivánhatják, kötelességemnek tartottam hallgatni, daczára az ellenem intézett támadásoknak.

A minden oldalról nyilvánosságra jutott történeti adatok, az ügynek ártalmára nem szolgáltak, de igenis a közvéleményt felvilágosíthatták.

A pohár azonban esordultig telt, a „Függet-

745 frt 17 kr. Leuchtag Manó 704 frt 61 $\frac{1}{2}$ kr. *Kapy Ede 687 frt 37 kr. Weinfeld József 659 frt 28 $\frac{1}{2}$ kr. Bornemisza Lajos 659 frt 12 kr. Klein Ignác 658 frt 84 kr. Br. Ghyllányi Imre 653 frt 07 $\frac{1}{2}$ kr. Holländer Lajos 652 frt 73 kr. Kőszeghy Antal 635 frt 08 $\frac{1}{2}$ kr. Pechy Béla 633 frt $\frac{1}{2}$ kr. *Károlyi László 630 frt 09 kr. *Bosits Gábor 622 frt 80 kr. Propper Dávid 602 frt 91 kr. *Imre László 595 frt 29 kr. *Gombos Alajos 584 frt. Kirchmayer Vilmos 563 frt 91 kr. *Piller Miklós 559 frt 88 kr. *Dobay Sándor 557 frt 72 kr. Br. Sennyey Viktor 550 frt 45 kr. Pollner Leo 550 frt 05 kr. *Hodossy Imre 519 frt 37 kr. *Fratcsák Dezső 476 frt 18 kr. *Dr. Mosánszky Győző 470 frt 97 kr. Idő Szinnyey József 470 frt 67 kr. *Idő Hedry Ernő 463 frt 19 kr. Flecker Rezső 463 frt 12 $\frac{1}{2}$ kr. Beőr Kálmán 462 frt 94 kr. *Dr. Ferbstein Márk 461 frt 84 kr. Csatáry Agost 455 frt 85 kr. Bánó Zoltán 427 frt 72 kr. Semsey Ottó 427 frt 68 kr. *Urban Antal 427 frt 16 kr. Dr. Tahy Mihály 425 frt 42 kr. Szmrésányi Ödön 421 frt 13 $\frac{1}{2}$ kr. Szinnyey Zsigmond 420 frt 44 $\frac{1}{2}$ kr. *Dr. Mosánszky Titus 419 frt 70 kr. *Péchy Ferencz 413 frt 12 kr. Kecskés Gyula 404 frt 37 kr. Fried Mór 403 frt 66 kr. Ifjabb Dessewffy Ignác 403 frt 54 kr. A *gal megjelölteknek adója oklevél alapján kétszeresen számított. (Folytatjuk.)

Ischla fürdő. A gróf Wengerszky Hugó és Győző tulajdonát képező, jelenleg teljes elhanyagolt állapotban levő, nagy hatású gyógyvízéről ismeretes fürdő meg ezen év folyamán egy részvénytársaságnak 40 évre használatra fogna adni. Valóban ideje volna, ha e fürdő a mai kor igényeinek megfelelő színvonalra emeltetnék. Az ideg- és c-üzbantalmakra nézve valóságos csodahatású vize eddig teljesen ismeretlen, a gyógyulást küzdőkben hasztalanul kereső betegek előtt. Ezek és ezek vannak a fürdő vizeiben eltemetve, csak találkozzék vállalkozó, ki azokat kiemelve!

Közigazgatási bizottság és az adófelügyelő a szeldai közigazgatási bizottságban a ker. adófelügyelő a felelősség kimondását kérte az adóbehajással késedelmező körjegyzők ellen. A bizottság azonban tekintettel arra, hogy az aratás az egész megye területén a tavaszi és nyári időjárás folytán elkésztett s a gabonárák megdöbbenő hanyatlása folytán a termények ez idő szerinti még nem értékesíthetők, a felelősség kimondásába bele nem egyezett. Az adófelügyelő ezen határozat ellen felebbezését jelentette be.

Csendőrségünk működése és visszaélése. A mióta a csendőrség behozatott, a személy- és a vagyonszolgálat szemmel láthatólag lendülni kezdett. Lopások, betörések, gyújtogatások, emberölés, melyek éveken ezelőtt elkövetettek, napfényre derülnek. Néptűnj remeg a csendőrségtől. Ez ellen semmi kifogásunk s mi voltunk az első, kik a csendőrségnek érdemeit őszintén méltányoltuk. De a fényes eremnek árnyoldala is van. Több eset merült már fel, hogy embertelen, tulbzgó járőrök visszaéltek hatalmukkal s vállalkozó alkalmával kínzó eszközökhöz nyultak. Tudomásunk van egy legközelebb megtörtént esetről. Az itteni törvényszéki bíróságon ül egy „tettes”, kinek hátán, mintegy 50 helyen égő szivar nyomai láthatók. A felettes kassai csendőrpáncsnokság szigorúan bünteti az ily visszaéléseket, ily emberkínzás miatt 60-an fűl vannak már a csendőrök közül vizsgálati fogságban s el is

reményét egy kártyán kockázhatni s ez által a sereget teljes megsemmítésnek tenni ki.

Dembinszky belátta ezt és a szerinti tette intézkedéseit.

Ekkor, az utolsó percében változás történik a vezényletben. Bem, Dembinszky helyére lép, vabanque-ot játszik, s elveszti a napot!

Attértek most a sajátképi kérdésre. Görgey rehabilitációjára. Bizonyára emlékezni fogsz arra, mily éles bírálat alá vontam mindennemű iratomban, Görgey eljárását Kossuth irányában s politikai és hadászati működését szabadságharcunk alatt s ő menyire nemkérésébe élesen és kimélet nélkül tört megjegyzéseim ellen.

Mióta Komáromban Görgeytől elváltam, és így 35 év óta nem találkoztam vele személyesen, elmentés nézetünket előszóval hát ki sem egyenlítettük. Ma is azt az álláspontot foglalom el, mint mikor emlékirataimat és könyvem a nemzeti háborúról Magyarhon és Erdélyben — kiadtam A rehabilitálás eszméje nem tölem származik. Nem is tehettem ki magamat annak, hogy egy ilyen lépést esetleg maga Görgey desavouáljon.

A rehabilitálás eszméje néhány barátomtól jó, nemesszívú és tisztelteméltó hazafiaktól, kik fájdalommal említették előttem a sötét foltot, mely Magyarország történetét szennyezi és szükségét elvégre az igazság színeben jelenjen meg s ez által az árulás megbélyegző súlyos vádja, e tettről elháritassék. Közölték velem, hogy e czélből nyilatkozatot szándékoznak kiadni, nem mint valamely testület képviselői, de a maguk nevében s felkértek, hogy hozzájárulnak.

En azt válaszoltam az uraknak, hogy nem engem illet meg a világsi tény felett ítéletet. mondanom, mivel ott jelen nem voltam s a részleteket sem ismerem, hogy katonai szempontból, a felett lelklismeretesen nyilatkozhattam.

Hetek multak el, míg e részletek teljes ismer-

várjuk a parancsnokságtól, hogy ily visszaéléseket a legkérelhetlenebb szigorral fogja sújtani.

A községi elöljárók tekintélye. Kurimán történt, hogy Katuska András ottani lakos és besorozott ujoncz több snhanezezel együtt éjjel 11 órakor a kocsimában dőzsölt. A bíró erről értesülvén, a mulatókhoz ment s azokat szétosztalta. Haza távozta azonban Katuska András által egy követ oly erővel arczul dobott, hogy ott helyben összerogyott. A kö az orrát találta s azt szétresolta. Hasonló eset történt Janoska községben. Négy paraszt verekedett és midőn a bíró a verekedőket a verekedés felbeszakítására felhívta, azoknak egyike követ kezébe véve, ezen szavakkal: „te bíró? nem vagy te bíró, hanem hunczút, bitang” és agyonütéssel fenyegette. A bíró látván a veszélyt, Zseecz Andrásné házába menekült, de a négy garázda utána sietett és az ablak alatt helyt foglalva, kiáltottak: megállj, már innen nem fogsz menekülni, itt kell megdöglened. Csak midőn a csendőrség közeledtének híret vették, távoztak el. Így van ez, ha nem bírnak a községi elöljárók fegyelmi hatósággal.

Garázda parasztok. Hogy a részeg állapotban levő paraszt mire képes, mutatja a következő eset. Szinyey Kálmán uró Zsebfalván való átutaztatában több zsebfalvi parasztelegy által kövekkel megdöbaltatott s ennek folytán karján megsérült. A parasztok részegek lévén, az utat anyira elállták, hogy a nevezett uró hintáján nem mehetett tovább; azért a kocsis a legényeket figyelmeztette, hogy engedjenek helyet; ezek azonban köveket ragadva, megdöbalták a hintót. A tettesek a szolgabírói hivatalnak feljelentettek.

Lopás boszúból. Szeflyak János zborói lakos, Hosko Matyas ugyanottani csósztól egy 1 frtnyi értékű szürhomköt lopott el. Letartóztatása alkalmával beismerte tettét, azon hozzáadással, hogy a lopást csupán a csósz ellen táplált boszúból követte el, mivel amaz egy alkalommal fiát megzabololta.

A község ládáját ellopták. Az enyiczkei határon kóborló cigányok az ottani községi bíró házat feltörvén, a szobájában elhelyezett községi ládából, melyben 15 frt községi és 166 frt saját pénze volt elhelyezve, elloptak, a ládát a vasut sánczában találták. A bíró bejelenté az ügyet, de a tettesek nem voltak kinyomozhatók, míg nem a Markovics cigánybandához tartozó Markovics András és neje egészen összeverve, az eperjesi csendőrlaktanyába jöttek s következő panaszt tettek. Több cigánytársukkal a sebes-kellemesi laktanyában mulattak, hol 40 frt értékű ételt és italt elfogyasztottak. Ezen mulatságuk közben a panasza jött Markovics társaitól az Enyiczken lopott pénzéből az ötöt megillető részét követelte, miből verekedés támadt s a két panaszttevő súlyosan megsebesítettek.

Szeretője miatt. Sövért történt, hogy az ott éjjel czirkáló járőr, a csendet és rendet zavaró katoná ruhába öltözött, oldalfegyver nélküli katonát megállította s attól a kimaradási engedélyt kérte. A katoná oda nyilatkozott, hogy kimaradási engedélyt nincsen, jelenleg hadtörvényszéki vizsgálat alatt áll, de mivel a községben szeretője van, annak látogatására a laktanyából kiszökött. A helybeli hadparancsnokságnak átadották.

Othello. Molmány János doboi lakos szeretőjét Tesla Annát Eperjesről, hol szolgálatban állt, haza csalta. Utközben, midőn már a községhez közel voltak, a leányt azon szavakkal: hogy hol akar inkább

retére jutottam. És csak azon érett megfontolása után járultam hozzá a szándékolt nyilatkozathoz, de csak azon irásban is kifejezett fentartással, hogy a világsi fegyverlettel feletti nézetem semmit sem változtat Görgeynek összműködéseiről való ítéletemen és meggyőződésemen, melynek különféle, korábbi iratomban kifejezést adtam.

Görgeyt én soha sem bélyegeztem árulónak. Iratomban csupán hadászati és politikai mulasztásait, balfogásait, megfoghatatlan magatartását az akkori törvényesen működő kormány irányában — róttam meg. A nélkül tehát, hogy magam ellenkezésbe jönnék magammal, aláihattam barátainak, a világsi tényre vonatkozó enyhítő nyilatkozatát.

S tettem ezt:

1-ször. Mivel a világsi fegyverlettel Görgeynek nem önkényű parancsára, hanem haditanács végzése folytán hajtattott végre.

2-ször. Mivel e haditanácsban, a Görgey táborában akkor jelenvolt összes tábornokok és törzstisztek vettek részt s közülök — Zámibelly kivételével, ki jobbnak tartotta volna a fegyvert az osztrák előtt letenni — egy sem emelt az ellen szót.

3-ször. Mivel annyi értelmes, jó hazafi és hős férfi közül — kiknek legkitűnőbb része halálával pecsételte meg hazájához való hűségét — bizonynyal többen találkoztak volna, kik Görgey szándékát meghiusítsák, ha a fegyverlettel szükségéről, szilárdul meggyőződve nem lettek volna.

4-ször. Mivel, ha e végzetes tény árulás lett volna, a vád súlyának egy része, a haditanács tagjaira is hárulna, azon férfiakra, kiknek emléke kegyelettel tölt el bennünket, és a kiket vértanukként tisztelünk.

5-ször. Végre, mivel azon levelek, melyeket az aradi kaszamatákban többen közülök, hozzám Komáromba intéztek, a melyekben szememre vetették a harc további folytatását, arról tesznek bi-

eltemetve lenni — Eperjesen-e, vagy Dobó s mivel az e kérdésen megütöközt leány zavarában azt felelte, hogy inkább szülőföldén akarna meghalni — a leány fejére lőtt, de a lövés nem talált — s mivel a leány egész közel volt, a forgópisztolyt megragadta, mire dulakodás fejlődött ki köztük. Ekközben azonban a másik lövés is eldördült s a leány jobb emlőjén találva összerogyott.

Vijáztatlanságból eredt emberölés. A számos baleset dacára újból tapasztalni, hogy a fegyvertulajdonosok nem járnak el kellő gondnal a fegyverek elhelyezése körül. Szinye-Ujfalván e napokban s. omoru eset történt. Kechari Mihály nevű suhai cz. Kovály Iszák 8 éves leánygyermekét lelőtte. A házba jövet a gyermeknek kívül senkit sem látva, a falon függő dupla csövű fegyvert kezébe vette, a leánykára czélzott, miközben a fegyver elsült s a kis leányt melten találta, úgy hogy az rögtön meghalt.

Gyújtogatás. Mult hóban Berthóton tűz ütött ki. Kozak András ottani lakos azonnal a színhelyre sietett. Odamenet Lefkovic Ignáczczal találkozott, ki az égő c-úr felől jövén, egy zsajttárral kezében lakása felé futott. Kozak őt ezen szavakkal „az istenért, miért gyújtotta meg a csürt?” szólította meg, utóbbi azonban ijádtében azt felelte: „semmi, semmi”, lakásába futott. A lakosság még ezen tűz eloltásával volt elfoglalva, midőn az utca másik részén levő Slatkovszki c-üre kigyuladt. A tűz kiütése előtt Lefkovic fiát látták a csür felé menni. Lefkovic a csendőrségi járőr elől megszökött, de későbbben letartóztatott s a kir. ügyészségnek át lett adva.

A hivatalától felfüggesztett megyei tisztviselő fizetése. Barsmegye egy megyei tisztviselője fegyelmi ügyéből kifolyólag már régebben akként intézkedett, hogy annak a felfüggesztés ideje alatt visszatartott tisztí fizetését kiadni rendelte. A belügyminiszter azonban ezen intézkedéstől a jövőhagyást meglagadta. Ez ellen viszont a megye közönsége juniusi közgyűléséből felirt a belügyminiszterhez s hozott határozata helybenhagyását követelte, s sikeresen, annyiban, hogy a miniszter a felhozott érvek előtt meghajolva, előbbi intézvényét hatályon kívül helyezte s a visszatartott fizetés kiszolgáltatását engedélyezte ugyan, de másrészt rendeletek elvi jelenőségű azon részét, mely szerint a hivatalától felfüggesztett tisztviselőnek s mmiféle fizetés nem jár, jövőre is érvényben fentartotta. A belügyminiszteri intézvény e része 45908. szám alatt kelt s következőleg szól: A mi fentebbi rendeletemnek azon részét illeti, melyben kimondva lóu, hogy a hivataluktól felfüggesztett tisztviselőknak a hazipénztárból a felfüggesztés tartamára semmiféle járulékból való részesítése helyét nem foglalhat, erre vonatkozólag kijelentem, hogy miután a hivataluktól felfüggesztett megyei tisztviselő bizonyos ellátásba való részesítésének kérdését a törvényhozás az 1876. évi VII. törvényezikk meghozatalá alkalmával mellőzendőnek találta, az általam azon indokból, mert a törvényhatóságok állami javadalmaszából minden tisztállomás számára csak egy fizetés szabható ki, mely a hivataltól való felfüggesztés esetén a legtöbb esetben helyettesíteni kellő tisztviselő számára kell, hogy fentartassék, az ország összes törvényhatóságaival szemben érvényesíteni szokott fentebbi elvi megállapodás tekintetében ezen megyére nézve sem tehetek kivételt, miért is az e részbeni elhatározá-

zonságot, hogy mindnyáját az a szerencsétlen képzelődés ringatta, miútha az ország teljes pacifikációja után, enyhébb sorsban fognának részesülni.

Elvakulás, az ellenség jobb és nemesebb érzelmeiben vetett hit volt az, mi e szerencsétleneket a vesztőhelyre vitte. Járatlanság, egyikus dolyf, tulbecsülés a Görgey részéről, volt az, a mi őket téves hitökben megerősítette.

Mégis nem árulás volt ez, mert az árulást meg szokás jutalmazni, mint ez Rákóczy korában is történt. És mi volt a Görgey jutalma? hogy barát- és ellenségtől eltaszítva, szakadatlan lelki kínok közt, szegényül és elhagyatva, magányban kell töltönie életét!

Ideje volna 35 év után a kegyetlen üldözéssel felhagyni, és a végítéletet Görgey és tette felől a történelemre bízni.

Téged azonban régi barátom, és minden még élő 48—49-ki bajtársaimat, kiknek csak rövid utunk van még hátra az utolsó czélig, fölhivlak, hogy a kevés perezeket, melyek számunkra még fentartva vannak, hasztalanul és multunkhoz nem illő módon — ne mérgezzük meg, hanem mind a két részről, vessünk gyors véget a vitának, mely csak hazánk elleueinek szolgálhat öröme és gyönyörűségére.

Maradjunk testvéri egyetértésben, arra törekedvén, hogy multunk dicsőségének emlékei tisztán megőriztessenek, amaz emlékek, melyekre a nemzet idáig oly büszke volt, s melyek számunkra a világ rokonszenvét megnyerték.

Ha szerencsétlen véget ért is szabadságharcunk, a túlerőnek engedünk, de becülettel estünk el. E gondolat maradjon a sirig a legjobb vigaszunk!

Budapest, 1884. szeptember 30.

Klapka György.

Folytatás a mellékleten.

som megváltoztatására iránti kérelemnek helyt nem adhatván, a szóban levő rendeletnek idevágó részét továbbra is fentartom és a megye közönségét annak a jövőben netán előforduló esetekben szigorú alkalmazására ezennel újból utasítom“. Bars-megye a napokban tartott közgyűlése elhatározta, hogy ragaszkodva előbbi álláspontjához, újból felírja a miniszterhez s kéri álláspontjának elejtését.

Tiszteletbeli tisztviselők díjai. Pozsonyvármegye, egy előfordult eset alkalmából, azon kérdést intézte a földmívelés-, ipar- és kereskedelmiügyi miniszterhez, hogy a tiszteletbeli megyei tisztviselők kiküldetéséből származó utazási költségeket ki köteles viselni? Erre vonatkozólag a miniszterium a következő általános érdekű leiratban felelt: „Mindenesetben, midőn a megyei tiszteletbeli tisztviselő, e szerint tehát a tiszteletbeli állatorvos is, az utiutalánnyal ellátott rendes tisztviselő helyetteseként oly hivatalos utazást teljesít, melyet különben az illető rendes tisztviselőnek az általa élvezett utiutalány terhére kellett volna végeznie, ilyenkor a netán felmerült utiköltségeket a helyettesített tisztviselő utiutalányából tartozik megteríteni; ellenben, ha a tiszteletbeli tisztviselő kiküldetése az illető járás rendes tisztviselőjének egyéb hivatali teendőivel való elfoglaltsága miatt vált elkerülhetlenül szükségessé, ez esetben a hivatali kiküldetéséből származó utiköltségek a megyei házipénzürt terhelik; oly esetekben azonban, midőn a tiszteletbeli állatorvos kiküldetését az illető fél vétké vagy mulasztása idézte elő, az utiköltségeket az 1874. XX. t.-cz. 60. §-a alapján a vétkes fél tartozik viselni. — Ezen megállapodás egyébiránt csupán a hivatalos utazásokból származó költségekre nézve léven szabályozó, a magánérdekű ügyekben eljáró tisztviselők utazásából származó utiköltségek mindig az illető fél által viselendők“.

A kisebbség választó joga a megyei tisztviselők betöltésénél. Egyik törvényhatóságunkban előfordult a minap, hogy a midőn egy megyei tisztviselői állásra csak egyetlen egy egyén pályázott és szabályszerűen ki is jelöltetett, a közgyűlés szavazattöbbséggel elhatározta azt, hogy a választási eljárás halasztassék el. Ez eljárással szemben, — mint értesülünk — a belügyminiszter kimondta, hogy a kijelölt választmány által pályázók hiányában egyedül kijelölt egyén a kisebbség által is megválasztható, illetőleg megválasztottnak kijelentendő. Ezen elvi kijelentés igen nagy horderővel bír, főleg ha meggondoljuk, hogy különben a közgyűlés többsége tisztviselőknek egyetlen minősített egyén kijelölése esetében való szabályszerű betöltését, a közigazgatás hátrányára lehetetlenülé tehetné.

A gyolcsos tótok és az új ipartörvény. A földm. ipar- és kereskedelmiügyi miniszter rendeletileg értesítette az összes törvényhatóságokat, hogy az árva-, turóc- és zólyommegegyi vászonkereskedők háziiparcikkeikkel nem csak mindenütt házalhatnak, hanem ezikkeiket hetivásárokon is kirakva árulhatják azon megszorítással azonban, hogy ezek csak is nevezett három megyében előállított kelmék lehetnek. Hogy pedig e rendeletet ki ne játszassák, az említett három megye törvényhatóságát utasította, miszerint az ott készült ezikkék felismerhetése és ellenőrzése céljából azokat alkalmas bélyegekké lássa el.

A jövő évi országos kiállításra oly sok kiállító jelentkezett és dacára a helyek leszállításá-

Reggeli egy szellemdus asszonyról.*)

Adam asszony a Magyarországon volt tartózkodása alkalmával személyesen óhajtott megismerkedni Jókaival, Gyulai Pállal és Lisztrel; Pulszkyt már ismerte régebben. Meghívta őket reggelire és ők a meghívást elfogadták.

Reggelét követően írtja a szellemdus asszony. A reggelinél Jókai, Pulszky, Gyulai és én politikáról csevegtünk. Mig Jókai mameluk, Pulszky független. Azt lehetne róla mondani, a mit a Madame de Segur mondott, midőn egyszer Casimir Perier egyedül lépett be a képviselőházba, Versaillesben: „Ime az én atyám és pártja.“ Pulszky annyi mindenfelét tud, hogy abban akad olykor ellenmondás, általában ingatlansággal vadolják; ő mindenekfelett encyklopedista.

— Nincs olyan tudomány, a mihez Pulszky ne értene, mondá Gyulai.

— Én kút vagyok, tette hozzá a tudós.

Nincs olyan művészet. . . .

— Hölgyeim és uraim, vegyék meg a Pulszky kalauzt, jó a muzeumokban, szakítá félbe az igazgató.

— Tudod-e Pulszky, hogy te kezdesz rendes lenni, mondá neki Jókai komolyan és én gratulálok hozzá. Tudnia kell asszonyom, folytatá Jókai, hogy a zsidók és keresztények közötti házasságban, Pulszky látva, hogy Tisza ajánlja e házasságot, megengedését a baloldal pedig ellenzi, minket támogatott.

Gyulai úgy találja, hogy Pulszkyknak igaza volt, hogy az igazság csak egy, hogy azt keresni kell mindenütt, hogy semmitől sem kell visszariadni, ha alkalom nyílik valahol megismerkedni

*) Mutatvány Edmondné „A magyarok hazája“ című művéből, mely Révai testvérekél magyar fordításban megjelent. Nagyon szellemdus munka.

nak, még annyi területre volna szükség, hogy a főváros által a kiállítás céljára átengedett hely teljesen ki nem elegendőnek bizonyul, annál is inkább, mert minden oldalról a fényerdőske kímélése kívántatik. Ennek következtében az országos bizottság azzal a megkereséssel fordult a fővároshoz, hogy a kiállítás részére további, alkalmas terület engedtessek meg at, a hol a szükséges pavilonok felállíthatók legyenek és e célra a városi ingatlan részletet hozta ajánlatba, a hol a lövészodék, bábszínházak stb. vannak — kivéve a kis kioskot.

Csokoli, de nézd kit! A következő eset sok leánykat el fog riasztani a zálogosdinál divatos esokolódzástól. Dr. Fingen, a becsi egyetem bőrgyógyásza előtt néhány nap előtt egy előzető ur jelent meg, 16 éves leányával, kinek arczán két hét előtt undok kiütés támadt. Az orvos alapos vizsgálat után koustálta, hogy a kiütés ragályozás által keletkezett. A leányt keresztkeresetek köze vették, de semmit sem mondhatott olyasmit, mielőtt helyes diagnózist lehetett volna megállapítani. Vegre azonban megis sikerült nyomra jönni. Körülbelül három hét előtt a leány szülei társaság volt s a fiatalok csakhamar megkezdtek a zálogosdit. E közben a leányt egy idegen löhadnagy esokolta meg, s ez okozta a leány baját. A kiütés veremregeszt idézett elő s a gyógyítás legalább is két évet fog igényelni. Tehát csokoli, de nézd kit!

Megható jelenet egy törvényszéki teremben. A királyi törvényszéki bíró előtt a napokban megható jelenet játszódott le. Egy csapat tevedt lány volt a teremben, köztük egy egészen fiatal, 17 éves lány. A bíró megtudta, hogy e lány egy tiszteleges iparos családnak a tagja, elhívatta az apát. Midőn a terembe lepett férfi leányt megpillantotta a vádlottak padján, tiz fesselt ölnyü es erkölésü leány között, láthatólag eihalványult. A leány kezébe rejte arczát s tudóidok zokogásba töit ki. Az ülést felbe kellett, szakítani. A bíró szívhez szóló szavakat intézett a leányhoz, felszólítva, hogy javítsa meg magát, s nyujtsa atyjának kezét s kerjen tőle bocsánatot. A leány fölkielt a vádlottak padjáról s e szavakkal: „még egyszer boocsáss meg edes atyám!“ zokogva borult atyja nyakába. Az erős férfi most maga is könnyezni kezdett s utána mindenki a teremben. Az apa megbocsátott s a bírónak köszönetet mondva távozott leányával, kit azonnal szabadon bocsátottak.

Adatok a szőlőkura használatához. Október elsejével szokásos a szőlőkura megkezdeni és azt körülbelül 3—4 hétig folytatni. Többnyire befejezést képezi a fürdő-évadnak, főleg oly betegknél, kik alhasi szervek vérpangásában szenvednek. Májbántalmak, aranyeres esomókban és hughyólyag katarrihusban szenvedőknek kitünő szolgálatot tesz a szőlő, mig a tüdőveszeknek, kiknek étvágya esökent és kik lázasak, nagyon is árt. A kura megkezdésével a szőlőkben foglalt szénsavnál fogva az élvező fejszédülést, és szívdobogást érez, mely azonban néhány nap leteltével magától megszűnik. Használata alatt az étvágy emelkedik, a vizelet elválasztása fokozódik, a székürülés pedig rendes időben megy végbe. A szőlőkura mindig szabadban végzendő és tartalma alatt ártalmas a sajt, hüvelyes vetemények és tészták élvezése; a beteg korán kezdje enni a szőlőt; egy óra mulva pedig reggelizzék; teát, kávét, vagy e ocoladét keves tejfel, két óra mulva ismét hozzá láthat a szőlőhöz. Ki hideg szőlőt enni nem tud, mártsa azt előbb langyos vízbe, vagy tegye ki a nap me-

vele. Az igazság nem támaszthat aggodalmat az egyenes eszű emberben.

— Azt nem mondtam, hogy Pulszky egyenes eszű, felelt Jókai; csak azt mondtam, hogy eszesen eslekedett s bölesebben mint rendesen, akkor, midőn Tiszával egy véleményen volt.

— Elég mondá Pulszky.

— Mit panaszkodol? kérdé Gyulai. Ezt ajánlom, hogy fogadd el a bököt; kérdés, hogy te a magad nagy függetlenségében gyakran meg fogod e érdemelni. Fogadd el, minthogy kínálják.

— Ót nem lehet elhallgattatni, kiáltott Pulszky. Emlékszel-e Jókai párbajodra Gyulaival a Tóth Kálmán költészele miatt? Te azt állítottad, hogy nagyszerű, Gyulai meg azt írta, hogy förtelmes. Ebben a párbajban asszonyom, mondá Pulszky felém fordulva, Gyulai megsbesült lábán, de a mikor összerogyott is azt kiáltotta: „Jókai, a te védenedz versei mégis nagyon rosszak!“

— Most is azt mondom, felelt Gyulai.

— En nem verekszem többé, mondá Jókai.

— Ej, hát mi, mondá Pulszky Jókainak, hát mi soha sem verekedtünk?

— De azt hiszem, hogy igen, esakhogy nem tudom most, hogy miért?

— Teringettét emlékszem én; egy ezikkem miatt, a mit bizonyára el sem olvastál.

— Az oka mindenesetre oly esekélyes volt, mondá Jókai, hogy jó barátok maradtunk. Ha jól emlékszem, akkor alig fogtunk a verekedéshez, már kezét is fogtunk. Akkor heves voltam, mint a minő Gyulai meg ma is.

— Én nem vagyok heves, hanem határozott, mikor azt hiszem, hogy igazam van.

— Ma a „heves“ neked nem tetszik, hát mondjuk „nyakas“ mondá Pulszky.

— Én már nyugodt lettem, folytatá Jókai; mint hogy a magam hősiességének a részét már lemorzsoltam, szenvedtem a börtönben, dolgoztam

legének. A reggelizés után két órával később ismét egy adag szőlőt vegyen magához és három órával az ebéd után a harmadik adagot. Egy fonttal szokásos kezdeni és 4 fonttal végezni. Sok embernek fogai megválnak a szőlőtől; ezeknek ajánljuk, hogy a szőlőzés közben fehér henyeret vagy zsemlyét egyenek.

Hymen. Mőzer Frigyes helybeli ezukrász, ki nekány hó előtt nyitotta meg jól berendezett ezukrászdáját, a lefolyt heten jegyet váltott Berthóty Éva kisasszonnyal N.-Vitézről, özv. Berthóty Klotild úrnő derek leányával.

Sennyey Pal báró országbíróvá s egyszersmind a főrendiház elnökévé leendő kinevezetése kormánykörökben, mint az „E—s“ értesül, végleg elhatározott dolog. Mar az időpont is ki van jelölve, mikor e rendkívül érdekes kinevezés megtörténik. Erre a budgetvita befejezése után azon mozzanatot tartják a legkedvezőbb alkalomnak, midőn a főrendiház reformja kerül az országgyűlés napirendjére. Szőgyény-Márich László magas tisztjéről ekkor köszön le, hogy megtartsa a tárnokmesterséget s átadja Sennyey bárónak az elnökséget. Szőgyényi bizalmas emberei előtt nem esinal semmi titkot e változásból s kijelenté, hogy ő előhaladott kora s az ezzel járó gyöngösesgek miatt nem érez magában hivatást a küszöbön álló küzdelmes parlamenti tárgyalások vezetésére.

Humor. „Lofja asszonyom, mondá egy vendég a kavésnének, a maga kavéjának két tulajdonsága van, egy jó és egy rossz. A jó az, hogy nincs benne fügekavé, a rossz meg, hogy nincs benne kavé.“ — A koflós. Adomáztatással mulatozott egy társaság s bizony nem egy adomázó elvetette a sulykot. „Oh mindez semmi, — mond végre egy fiatal ember, ki meguntta már a sok tulást hallgatni — egyik unokabátyám baleset folytán elvesztette orrát, s hogy pótolják némileg, az orvos tyukbört varrt oda, ügyetlenségből-e vagy szántszándékból, az nagyon is hátulról metszette a húst, s azóta bátyám valahányszor orrát fujsa, egy-egy tojást tulál zsebkendőjében, s ha náthás, az egész család nem jó ki az omelette evésből.“ — Tovább is van kérem. Egy szegényes öltözötű egyén megszólít egy urat. „Nem mondhatna nekem kérem egy helyet, hol 40 krért étkezhetném?“ „Szivesen. Menjen ebbe és ebbe az utcába ezen és ezen számu házba.“ „Köszönöm. Nem mondhatná most még meg kérem, valjon hol találhatnám azt a 40 krajczárt?“ — Angolosan. Egy angol beszéli, hogy Nápolyban ép midőn teázni készült nejjével, a villám a szobába esapott s nejt porrá égette. „Istenem, istenem, mit tett ön, mit szót ön?“ kérdé valaki a társaságból. Az angol hidegen: „Csöngettem, s azt mondtam: John, söpörje ki a miladyt!“

Ki ne volna kíváncsi, mikép dolgozik Jókai Mór, a legnagyobb magyar író? Korán reggel kel, mert korán este fekszik le, nincs rá eset, hogy este kilencz órán túl ébren maradjon. Dolgozószobájában van egy tágas, öreg szekrény, teliden tele az ő könyveivel, azoknak magyar, német, angol, francia kiadásával. Egy egész bibliotheka. Az íróasztalon előtte kinyitva fekszik egy piciny, de vaskos „notes-könyv.“ Senki sem gondolná, hogy ez az egy kopott könyvecske szülte azt a többit valamennyit! Es hogy még ki tudja, hánynyal terhes! Megérdemli az „anyakönyv“ nevet. Ebbe szokta t. i. feljegyezni Jókai apró betűkkel az ő regénytárgyait, a miket kikombinál, vagy a miket kap és atidomit. Az egész mesének ott a

azon, hogy visszanyerjük szabadságunkat, s most nem vagyok más mint

— Mameluk! mondá Pulszky, oh jó Isten, hisz ugy is tudjuk.

— Nohát igen, én szeretem Tiszát s bizom benne. En ugy felek a forradalomtól, mint ő. En tudom, hogy azt mikép csinálják, nem akarok még egyet említeni. Voltam már lovagias, most praktikus vagyok; azt akarom, hogy a pénzügyek legyenek jók a Tisza jó politikája által s szavazzanak meg pénzt. ha van, vasutakra és gátakra.

— Szóval fiskalis politika, mondá Pulszky. Csakhogy legtöbbször többet ér vele az adószedő mint az adófizető. De arra akarom önöket figyelmeztetni, hogy asztalnál vagyunk s talán élvezhetnénk egyebet is, mint nemzetgazdasági politikát?

— Szereti ön a magyar jellemet? kérdé tölem Gyulai; alkotott-e már magának róla fogalmat. Ont nagy lelkesedéssel fogadták, ne higgye azt, hogy a mi rokonszenvünk nem tartós, hogy mi könnyen fellobbanunk, de hogy ez hamar elmúlik.

— Ön azt akarja, hogy mondjam el a legelsőbbben támadt véleményemet a magyarokról, hát én elmondom. Azt látom, hogy a magyarok akaratát közvetlen szívből ered s azt hiszem, hogy őszinték, benyomásaikhoz nem járul az ideges izgatóság, és a benyomás iránti fogékonyaság nevelésére nincs szükség, hogy folyton érzetessenek velük valamit. A benyomást, melyet már elfogadtak, megőrzik, ha az arra érdemes; ha meg nem érdemli hogy fenntartassák vagy nem nyer folyton újabb tápot, akkor elvész — a magyarok lovagiasak, még egymás iránt is és megvetik a képmutatókat.

— Ön nagyon jó, mondá Jókai.

— Nagyon szeretetreméltó, mondá Gyulai.

— S irántunk nagyon is hízelt szolt Pulszky.

— S most rajtam a sorá kérdezni, nem a magyar férfiak felől, hanem természetesen a magyar nők felől. Vaunak-e önöknek hősuők, mint a

som megváltoztatása iránti kérelemnek helyt nem adhatván, a szóban levő rendeletnek idevágó részét továbbra is fentartom és a megye közönségét annak a jövőben netán előforduló esetekben szigorú alkalmazására ezennel újból utasítom“. Bars-megye a napokban tartott közgyűlése elhatározta, hogy ragaszkodva előbbi álláspontjához, újból felírja a miniszterhez s kéri álláspontjának elejtését.

Tiszteletbeli tisztviselők díjai. Pozsonyvármegye, egy előfordult eset alkalmából, azon kérdést intézte a földmívelés-, ipar- és kereskedelmiügyi miniszterhez, hogy a tiszteletbeli megyei tisztviselők kiküldetéséből származó utazási költségeket ki köteles viselni? Erre vonatkozólag a miniszterium a következő általános érdekű leiratban felelt: „Mindenesetben, midőn a megyei tiszteletbeli tisztviselő, e szerint tehát a tiszteletbeli állatorvos is, az utatállánnyal ellátott rendes tisztviselő helyetteseként oly hivatalos utazást teljesít, melyet különben az illető rendes tisztviselőnek az általa élvezett utatállány terhére kellett volna végeznie, ilyenkor a netán felmerült utiköltségeket a helyettesített tisztviselő utatállányából tartozik megteríteni; ellenben, ha a tiszteletbeli tisztviselő kiküldetése az illető járás rendes tisztviselőjének egyéb hivatali teendőivel való elfoglaltsága miatt vált eikerülhetlenül szükségessé, ez esetben a hivatali kiküldetéséből származó utiköltségek a megyei házipénztár terhelik; oly esetekben azonban, midőn a tiszteletbeli állatorvos kiküldetését az illető fél vétké vagy mulasztása idézte elő, az utiköltségeket az 1874. XX. t.-cz. 60. §-a alapján a vétkes fél tartozik viselni. — Ezen megállapodás egyébiránt csupán a hivatalos utazásokból származó költségekre nézve lévén szabályozó, a magánérdekű ügyekben eljáró tisztviselők utazásából származó utiköltségek mindig az illető fél által viselendők“.

A kisebbség választó joga a megyei tisztviselők betöltésénél. Egyik törvényhatóságunkban előfordult a minap, hogy a midőn egy megyei tisztviselői állásra csak egyetlen egy egyén pályázott és szabályszerűen ki is jelöltetett, a közgyűlés szavazattöbbséggel elhatározta azt, hogy a választási eljárás halasztassék el. Ez eljárással szemben, — mint értesülünk — a belügyminiszter kimondta, hogy a kijelölt választmány által pályázók hiányában egyedül kijelölt egyén a kisebbség által is megválasztható, illetőleg megválasztottnak kijelentendő. Ezen elvi kijelentés igen nagy horderevű bir, főleg ha meggondoljuk, hogy különben a közgyűlés többsége tisztviselőknek egyetlen minősített egyén kijelölése esetében való szabályszerű betöltését, a közigazgatás hátrányára lehetetlenülé tehetné.

A gyalocsos tótok és az új ipartörvény. A földm. ipar- és kereskedelmiügyi miniszter rendeletileg értesítette az összes törvényhatóságokat, hogy az árva-, turóc- és zolyommegyei vászonkereskedők háziiparcikkeikkel nem csak mindenütt házalhatnak, hanem ezikkeiket hetivásárokon is kirakva árulhatják azon megszorítással azonban, hogy ezek csak is nevezett három megyében előállított kelmék lehetnek. Hogy pedig e rendeletet ki ne játszassák, az említett három megye törvényhatóságát utasította, miszerint az ott készült ezikkék felismerhetése és ellenőrzése céljából azokat alkalmas bélyegekké lassa el.

A jövő évi országos kiállításra oly sok kiállító jelentkezett és dacára a helyek leszállításá-

Reggeli egy szellemdus asszonynál. *)

Adam asszony a Magyarországon volt tartózkodása alkalmával személyesen óhajtott megismerkedni Jókaival, Gyulai Pállal és Lisztel; Pulszkyt már ismerte régebben. Meghívta őket reggelire és ők a meghívást elfogadták.

E reggelit következőleg írja a szellemdus asszony. A reggelinél Jókai, Pulszky, Gyulai és én politikáról esegvegtünk. Mig Jókai mameluk, Pulszky független. Azt lehetne róla mondani, a mit a Madame de Segur mondott, midőn egyszer Casimir Perier egyedül lépett be a képviselőházba, Versaillesben: „Ime az én atyám és párta.“ Pulszky annyi mindenfelét tud, hogy abban akad olykor ellenmondás, általában ingatlansággal vádolják; ő mindenekfelett encyklopedista.

— Nincs olyan tudomány, a mihez Pulszky ne értene, mondá Gyulai.

— Én kút vagyok, tette hozzá a tudós.

Nincs olyan művészet. . . .

— Hölgyeim és uraim, vegyék meg a Pulszky kalauzt, jó a muzeumokban, szakítá félbe az igazgató.

— Tudod-e Pulszky, hogy te kezdesz rendes lenni, mondá neki Jókai komolyan és én gratulálok hozzá. Tudnia kell asszonynom, folytatá Jókai, hogy a zsidók és keresztények közötti házasságban, Pulszky látva, hogy Tisza ajánlja e házasságot, megengedését a baloldal pedig ellenzi, minket támogatott.

Gyulai ugy találja, hogy Pulszkyknak igaza volt, hogy az igazság csak egy, hogy azt keresni kell mindenütt, hogy semmitől sem kell visszariadni, ha alkalom nyílik valahol megismerkedni

*) Mutatvány Edmondné „A magyarok hazája“ című művéből, mely Révai testvéreknek magyar fordításban megjelent. Nagyon szellemdus munka.

nak, még annyi területre volna szükség, hogy a főváros által a kiállítás céljára átengedett hely teljesen ki nem elegendőnek bizonyul, annál is inkább, mert minden oldalról a fényerdőcske kímélése kívántatik. Ennek következtében az országos bizottság azzal a megkereséssel fordult a fővároszhoz hogy a kiállítás részére további, alkalmas terület engedtessek meg at, a hol a szükséges pavilonok felállíthatók legyenek és ezelra a városliget ama részletet hozta ajánlatba, a hol a lövészbödök, bábszínházak stb. vannak — kivéve a kis kioskot.

Csokoli, de nézd kit! A következő eset sok leánykat el fog riasztani a zálogosdinál divatos csokoládástól. Dr. Fingen, a becsi egyetem bőrgyógyásza előtt néhány nap előtt egy előkező ur jelent meg, 16 éves leányával, kinek arczán két hét előtt undok kiütés támadt. Az orvos alapos vizsgálat után koustálta, hogy a kiütés ragályozás által keletkezett. A leányt keresztkerdesek köze vették, de semmit sem mondhatott olyasmit, mielő helyes diagnózist lehetett volna megállapítani. Vegre azonban megis sikerült nyomra jönni. Korülbelül három hét előtt a leány szüleihez tartozó volt s a fiatalok csakhamar megkezdtek a zálogosdit. E közben a leányt egy idegen löhadnagy csokolta meg, s ez okozta a leány baját. A kiütés veremergezett idezett elő s a gyógyítás legalább is két evet fog igényelni. Tehat csokolij, de nézd kit!

Meghatog jelenet egy törvényszéki teremben. A királyi törvényszéki bíró előtt a napokban megható jelenet játszódott le. Egy csapat tevedt lány volt a teremben, köztük egy egészen fiatal, 17 éves lány. A bíró megtudta, hogy e lány egy tiszteleges iparos családnak a tagja, elhívatta az apát. Midőn a terembe lepett férfi leányát megpillantotta a vádlottak padján, tiz fesselt ölnyű es erkölcsű leány között, láthatólag eihalványult. A leány kezébe rejté arczát s tudoklók zokogásba tölt ki. Az ülést felbe kellett, szakítani. A bíró szívhez szóló szavakat intézett a leányhoz, felszólítva, hogy javítsa meg magát, s nyujtsa atyjának kezét s kerje tőle bocsanatot. A leány fölkeit a vádlottak padjáról s a szavakkal: „még egyszer bocsáss meg edes atyám!“ zokogva borult atyja nyakába. Az erős férfi most maga is könnyezni kezdett s utána mindenki a teremben. Az apa megbocsátott s a bírónak köszönetet mondva távozott leányával, kit azonnal szabadon bocsátottak.

Adatok a szőlőkúra használatához. Október elsejével szokásos a szőlőkúrát megkezdni és azt körülbelül 3—4 hétig folytatni. Többnyire befejezést képezi a fürdő-évadnak, főleg oly betegeknek, kik alhasi szervek vérpangásában szenvednek. Májbántalmak, aranyeres csomókban és hughyólyag katarrhusban szenvedőknek kitünő szolgálatot tesz a szőlő, mig a tüdővésznek, kiknek étvágya csökkent és kik lázasak, nagyon is árt. A kúra megkezdésével a szőlőkben foglalt szénsavnál fogva az élvező fejszédülést, és szívdobogást érez, mely azonban néhány nap leteltével magától megszűnik. Használatát a fokozódik, a székürülés pedig rendszer időben megy végbe. A szőlőkúra mindig szabadban végzendő és tartalma alatt ártalmas a sajt, hüvelyes vetemények és tésztaék élvezése; a beteg korán kezdje enni a szőlőt; egy óra mulva pedig reggelizzék; théat, kávét, vagy eokoladét kevés tejjel, két óra mulva ismét hozzá láthat a szőlőhöz. Ki hideg szőlőt enni nem tud, mártsa azt előbb langyos vízbe, vagy tegye ki a nap me-

vele. Az igazság nem támaszthat aggodalmat az egyenes eszű emberben.

— Azt nem mondtam, hogy Pulszky egyenes eszű, felelt Jókai; csak azt mondtam, hogy eszesen eszelekedett s bölesebben mint rendszeren, akkor, midőn Tiszával egy véleményen volt.

— Elég mondá Pulszky.

— Mit panaszkodol? kérdé Gyulai. Ezt ajánlom, hogy fogadd el a bököt; kérdés, hogy te a magad nagy függetlenségében gyakran meg fogod e érdemelni. Fogadd el, minthogy kínálják.

— Ot nem lehet elhallgattatni, kiáltott Pulszky. Emlékszel-e Jókai párbajodra Gyulaival a Tóth Kálmán költészeté miatt? Te azt állítottad, hogy nagyszerű, Gyulai meg azt írta, hogy förtelmes. Ebben a párbajban asszonynom, mondá Pulszky telem fordulva, Gyulai megsbesült lábán, de a mikor összerogyott is azt kiáltotta: „Jókai, a te védencezed versei mégis nagyon rosszak!“

— Most is azt mondom, felelt Gyulai.

— Én nem verekszem többé, mondá Jókai.

— Ej, hát mi, mondá Pulszky Jókainak, hát mi soha sem verekedtünk?

— De azt hiszem, hogy igen, esakhogy nem tudom most, hogy miért?

— Teringettét emlékszem én; egy cikkem miatt, a mit bizonyára el sem olvastál.

— Az oka mindenesetre oly esekélyesség volt, mondá Jókai, hogy jó barátok maradtunk. Ha jól emlékszem, akkor alig fogtunk a verekedéshez, már kezét is fogtunk. Akkor heves voltam, mint a minő Gyulai még ma is.

— Én nem vagyok heres, hanem határozott, mikor azt hiszem, hogy igazam van.

— Ma a „heves“ neked nem tetszik, hát mondjuk „nyakas“ mondá Pulszky.

— Én már nyugodt lettem, folytatá Jókai; mint hogy a magam hősiességének a részét már lemorzsoltam, szenvedtem a börtönben, dolgoztam

legének. A reggelizés után két órával később ismét egy adag szőlőt vegyen magához és három órával az ebéd után a harmadik adagot. Egy fonttal szokásos kezdeni és 4 fonttal végezni. Sok embernek fogai megválnak a szőlőtől; ezeknek ajánljuk, hogy a szőlőzés közben fehér henyeret vagy zsemlyét egyenek.

Hymen. Mőzer Frigyes helybeli ezukrász, ki nekány hó előtt nyitotta meg jól berendezett ezukrászdáját, a lefolyt heten jegyet váltott Berthóty Eva kisasszonnyal N.-Vitézről, özv. Berthóty Klótild úrnő derek leányával.

Senyey Pal báró országbíróvá s egyszersmind a főrendiház elnökévé leendő kinevezetése kormánykörökben, mint az „E—s“ értesül, végleg elhatározott dolog. Mar az időpont is ki van jelölve, mikor e rendkívül érdekes kinevezés megtörténik. Erre a budgetvita befejezése után azon mozzanatot tartják a legkedvezőbb alkalomnak, midőn a főrendiház reformja kerül az országgyűlés napirendjére. Szógyény-Mariich László magas tisztjéről ekkor köszön le, hogy megtartsa a ternoemesterséget s átadja Senyey bárónak az elnökséget. Szógyényi bizalmas emberei előtt nem csinál semmi titkot e változástól s kijelenté, hogy ő előhaladott kora s az ezzel járó gyöngességek miatt nem érez magában hivatást a küszöbön álló küzdelmes parlamenti tárgyalások vezetésére.

Humor. „Látja asszonynom, mondá egy vendég a kavésnének, a maga kavéjának két tulajdonsága van, egy jó és egy rossz. A jó az, hogy nincs benne fügekavé, a rossz meg, hogy nincs benne kavé.“ — A kottlós. Adomázgatással mulatozott egy társaság s bizony nem egy adomázó elvetette a sulykot. „Oh miunde semmi, — mond végre egy fiatal ember, ki meguntta már a sok túlzást hallgatni — egyik unokabátyám baleset folytán elvesztette orrát, s hogy pótolják némileg, az orvos tyukbőrt varrt oda, ügyetlenségből-e vagy szántszándékból, az nagyon is hátulról metszette a húst, s azóta bátyám valahányszor orrát fujja, egy-egy tojást talál zsebkendőjében, s ha náthás, az egész család nem jó ki az omelette evéséből.“ — Tovább is van kérem. Egy szegényes öltözött egyén megszólít egy urat. „Nem mondhatna nekem kérem egy helyet, hol 40 krért étkezhetném?“ „Szivesen. Menjen ebbe és ebbe az utcába ezen és ezen számu házba.“ „Köszönöm. Nem mondhatná most még meg kérem, valjon hol találhatnám azt a 40 krajczárt?“ — Angolosan. Egy angol beszéli, hogy Nápolyban ép midőn teázni készült nejevel, a villám a szobába csapott s nejét porrá égette. „Istenem, istenem, mit tett ön, mit szólt ön?“ kérdé valaki a társaságból. Az angol hidegen: „Csöngettem, s azt mondtam: John, söpörje ki a miladyt!“

Ki ne volna kíváncsi, mikép dolgozik Jókai Mór, a legnagyobb magyar író? Korán reggel kel, mert korán este fekszik le, nincs rá eset, hogy este kilencz órán túl ébren maradjon. Dolgozószobájában van egy tágas, öreg szekrény, teliden tele az ő könyveivel, azoknak magyar, német, angol, francia kiadásával. Egy egész biblioteka. Az íróasztalon előtte kinyitva fekszik egy picizka, de vaskos „notes-könyv.“ Senki sem gondolná, hogy ez az egy kopott könyvecske szülte azt a többi valamennyit! Es hogy még ki tudja, hánynyal terhes! Megérdemli az „anyakönyv“ nevet. Ébbe szokta t. i. feljegyezni Jókai apró betűkkel az ő regénytárgyait, a miket kikombinál, vagy a miket kap és atidomit. Az egész mesének ott a

azon, hogy visszanyerjük szabadságunkat, s most nem vagyok más mint

— Mameluk! mondá Pulszky, oh jó Isten, hisz ugy is tudjuk.

— Nohát igen, én szeretem Tiszát s bízom benne. En ugy felek a forradalomtól, mint ő. En tudom, hogy azt mikép csinálják, nem akarok még egyet említeni. Voltam már lovagias, most praktikus vagyok; azt akarom, hogy a pénzügyek legyenek jók a Tisza jó politikája által s szavazzanak meg pénzt, ha van, vasutakra és gátra.

— Szóval fiskális politika, mondá Pulszky. Csakhogy legtöbbször többet ér vele az adószedő mint az adófizető. De arra akarom önöket figyelmeztetni, hogy asztalnál vagyunk s talán élvezhetnénk egyebet is, mint nemzetgazdasági politikát?

— Szereti ön a magyar jellemet? kérdé tölem Gyulai; alkotott-e már magának róla fogalmat. Ont nagy lelkesedéssel fogadták, ne higgye azt, hogy a mi rokonszenvünk nem tartós, hogy mi könnyen fellobbanunk, de hogy ez hamar elmúlik.

— Ön azt akarja, hogy mondjam el a legelsőben támadt véleményemet a magyarokról, hát én elmondom. Azt látom, hogy a magyarok akaratát közvetlen szívből ered s azt hiszem, hogy őszinték, benyomásaikhoz nem járul az ideges izgatóság, és a benyomás iránti fogékonyság nevelésére nincs szükség, hogy folyton éreztesse velük valamit. A benyomást, melyet már elfogadtak, megőrzik, ha az arra érdemes; ha meg nem érdemli hogy fenntartassák vagy nem nyer folyton újabb tápot, akkor elvesz — a magyarok lovagiasak, még egymás iránt is és megvetik a képmutatókat.

— Ön nagyon jó, mondá Jókai.

— Nagyon szeret-treméltó, mondá Gyulai.

— S irántunk nagyon is hízélgő szólt Pulszky.

— S most rajtam a sorá kérdezni, nem a magyar férfiak felől, hanem természetesen a magyarnők felől. Vannak-e önöknek hősnők, mint a

váza, még az egyes fejezetek is stb. stb. Ilyen rendkívüli érdekesen ír Mikszáth Kálmán Jókai Mórról, a „Magyar Salon” októberi számában, mely ez alkalomból a Jókai-családnak arcképét, Jókai dolgozó-szobáját és Jókai sajtókezű irását mutatja be a közönségnek. A „Magyar Salon” ezen száma egészen Jókainak van szentelve és Mikszáthon kívül Hegedűs Sándor is rendkívül érdekes cikket közöl Jókairól, kihez ő közel rokoni viszonyban áll. A „Magyar Salon” októberi számát az egész napi sajtó a legnagyobb dicsőretekkel halmozza el és általában el van ismervé, hogy ennél díszesebb, gazdagabb, tartalmasabb és értékesebb folyóirat még nem jelent meg a magyar irodalomban. Az irodalom és művészet legelső kitűnőségei dolgoznak a Magyar Salonba, mely rövid multja daczára minden művelt magyar családnál otthonos. Ideje is, hogy a magyar irodalom és művészet egyszer teljes erővel lépjen föl a külföldről importált folyóiratok és a nagy garral hirdett hazai selejtes termékek ellen, melyek gombamódra ütik föl minduntalan fejüket. A Magyar Salon októberi száma vagy 60 képet közöl, melyek egytől egyig eredetiek és gyönyörű szép kivitelök által a füzetet oly díszessé teszik, hogy a Magyar Salon a külföld legelső folyóirataival is kiállhatja a versenyt. Jókai regénye, Kiss József, gr. Zichy Géza, Szász Károly költeményei, melyeket az októberi füzet közöl, a legjobb irodalmi termékek, miket ez évben publikáltak; gyönyörű elbeszélést találunk továbbá Beniczky-Bajza Lenkétől, a kinek pompásan sikerült arcképe is közöltetik. Mikszáth pompás humorral irt karczolatot közöl az új országyűlésről, mely egy esomó tréfás képpel van illusztrálva. Találunk e füzetben továbbá az olasz legújabb festészeti iskola remekeitől pompás mutatóványokat, és Pulszky Ferenczről nagyérdemű cikket. Könnyebb szórakozást nyújt az Egyveleg, mely teli van kedves apróságokkal, humoristikus karczolatokkal, jutalomdíjas talányokkal stb., stb. A „Magyar Salon” előfizetési ára félévre 4 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 75 kr., egy füzet ára 60 kr. Az első 5 füzet díszesen bekötve 3 frt 80 kr. Október elsejétől fogva a „Magyar Salon” füzetei havonként két részben 1-én és 15-én jelennek meg 30—30 kr-ával. A kiadóhivatal Budapest, Dohány-utca 12. sz.

Érdekes. Mai számunk hozza Heksheer Samuel nagy sorsjátékára vonatkozó hirdetését. Ezen bakház arról ismeretes, hogy a nyereményeket mindig pontosan fizette ki, miért is bátran ajánljuk a közönség figyelmébe.

Női divatlap. A „Zwieback Lajos és testvére” című ismeretes bécsi czég (Bécs Mariahilfstrasse 111) kívánatra franko megküldi a kiváló eleganciával kiállított divatlapját, mely a bekövetkező évadra vonatkozólag gazdag tartalmát hozza a legújabb czikkeknél és kézműveknek.

CSARNOK.

A divat királynői.

A nőnem minden iparkodásával sem vitte még annyira, hogy szavazati joggal bírjon; az is kétségs, eljön-e még az idő, midőn női huszárak és dragonyosok mentik meg a veszályben forgó hazát.

De van azért olyan tér, melyen kizárólag női fegyver küzd és vívja ki győzelmeit, hol a férfi

mi Jeanne d'Arc-unk, vagy Corday Charlotte?

— Itt van Zrínyi Ilona, Bornemisza Anna, Lorántffy Zsuzsanna, Rozgonyi Cecil, Szechy Mária, és Kemény Borbála; valamennyien hőstetteket vittek véghez. Ma már nincs kedve a magyarasszony-nak a hősiességre.

— Mire is akarnád azt alkalmazni? kérdé Jókai.

— Anyi tény, felelt Pulszky, hogy Tisza alatt a hősiesség meg a szépség is fölösleges. Hát hiszed te azt, hogy Tiszának van valami fogalma a szépségről?

— Már megint politizál! kiáltá Gyulai; esedezem asszonyom, halgattassa el, s engedje meg, hadd beszéljek én a nőinkről. A népdalok úgy írják le őket hogy „se nem szőke, se nem barnák”; ők jók, gyöngédek s hamar gyuladnak lángra az iránt, a ki nemes és nagylelkű; szép ögük erőteljes és egyuttal gyöngye; a magyar asszonynak szobor válla van s kareu dereka, akár a áarászé. Szemérmes, de egy fűszér érzékies is. Nálunk az asszonyok, sőt a parasztasszonyok is, a választások alatt, úgy mint Pulszky, kissé sokat foglalkoznak a politikával.

— Szeretik hazájokat s azért avatkoznak mindenbe és jól teszik; felelt Pulszky; csak hogy hazájuk már nem oly vitéz többé, mint hajdan az én ifjúágom szép idejében volt. Csakis a nők vesztek a forradalom következtében. Az özvegyeknek olyan joguk volt, a mit meg akartak tartani, a szavazati jog.

— Mint az orosz nőknek még ma is, ezek földjük után szavaznak. — szólék.

— Ugyvan. Meghatalmazás után szavaztak, Kossuth mikor legelőször lett képviselővé, megválasztását női befolyásnak köszönheté.

— A magyar nők nem oly gyengék, mondá Jókai; legtöbbje bámulatosan ulti meg a lovat. S tanulnak valamennyien.

— Magyarországon felelt Gyulai, annyival

szava nem igen esik latba. Az a tér, melyet a divat hódít meg.

A divat főhadiszállása Paris; innen küldi szállított a világ minden részébe és irányába. Had-serege megszámlálhatlan, és roppant erővel bír. A hol diadalmas zászlói megjelennek, már is híveket toborz magának. Ez a csillogó szövet, finom csipke, színes tollbokrta és ragyogó apró semmisség, számtalan szorgalmas keznek ad munkát. A divat kivívta magának a létjogot, mert a mellett, hogy a személynek köszöni létet, még sok embernek is adja kenyerét. Hogy visszaelnek vele, nem szenved keiséget. De abban ő nem hibás, valamint a jó bor nem oka annak, hogy annyi ember a részegségnek hódol. A penzköltés épen úgy a gazdagok kötelessége, mint a takarékoság a szegények erénye.

A divat had-serege számtalan kozkatonából, szeretetreméltó tisztból és fiatal táboronkból áll, kik mindannyian vagyva lesik a kedvező pillanatot, mikor a legfelsőbb haduri méltóságra előlephetnek. De az nem megy ám oly könnyen! Az egész világon alig két tucizat női lángelmék sikerült e polezra emelkedni.

A tizenhétézadik században inkább járta az avancement, és ha valamennyi diadalkoszoruzott hősnő nevet ide akarnok iktatni, nem futná ki a rendelkezésünkre álló csekély ter. Eivouluak előttünk büszke menetben, hajporozva, tollbokrétával, drága ekszerrel díszítve és mosolylyal a duzzado ajkakon. Mennyi merész kellem, milyen elragadó szellem és fantázia, minő báj és csabító kees!

Itt van mindjárt a szép Pompadour, ki husz évén keresztül volt a divat királynője. Izzése új korszakot alkot, melynek jellemzője számtalan finom apróság. Végén egy ragyogó nőv tündöklék: Sévres. Desfánye még hozzánk is eljutott, hirdetve porzellán-nyelvén a felejtetelen uralkodónő dicséretét.

Pompadourtól a szerencsétlen végű Lamballe hercegnőig, ki a Fichu, a taftota szövet és egy elragadó izzésű kalapoeska feltalálója volt, mily hosszú sora a fényes neveknek! És Lamballe hercegnő is csak eszköz volt egy valóságos fejedelemmő kezében: Maria-Antoinette királynő divat evangéliumának volt ő apostola. Kedves és elbájoló apostol, ki megérdemelte volna, hogy virágágyon haljon meg, ahelyett, hogy vérszomjas tömeg hurcolja meg holttestét.

Maria-Antoinette nagyon befolyásolta korának divatját. Izzése még most is törvény. De Genlis asszony találta fel a Pamela-kalapot; a csunya turbánt Stael asszony komponálta. Josephine császárnő a kásmirt és a csipke-kendőt oktroyálta fel korára; sógorinője, Borghese Paulin a görög divatot protogálta. Nem talált számos követőre, mivel nem mindenki dícselkedhetett a testi idomoktól hasonló teljével. Berry hercegnő az à la Gainsbourgh kalapokat, a magas derekát és a dieppei füzöket találta fel. Azonkívül még a hősiességben is remekelt. Utóbbi divatja legkivesebb utánzóra talált.

A második császárság végéveiben a divat mindenható volt. Eugenia császárnő állott élen és egész serege a nagyravágyóknak iparkodott kezére járni. Az első helyet foglalta el közülök Metternich hercegné, szül. Sándor grófnő, ki husz éves korában jutott el franciaia földre. Sohasem emelhetett igényt testi szépségre, de a szellem visszfénye elragadó bájtt köleszőtt arczának. Metternich hercegné a szellemet vezette be a divatba. Ő találta fel a charade-okat, a franciaia Wagner-kultust,

inkább szükség van a nők tanítására, mert a férfik életébe sokkal többlet avatkoznak, mint bárhol másutt. Majd meglátja, hogy azokon a lakomákon, a miket az ön tisztelőtére fognak rendezni, lesznek jelen nők is. Elhennnek minden nyilvános összejövetelre, a hová a férfiak elmennek, ugyanazon helyeket foglalják el a színházban s foglalkoznak mindennel, a mivel mi foglalkozunk.

— Megoltalmazza a törvény a nőket a házasságban? kérdém.

Nekünk még a házasságra polgári törvényünk nincs, felelt Jókai és a házasság nálunk olyan, a milyenné a vallás teszi. L számítva némi biztosítékokat a válás ellen, a házasság tisztán egyházi jellegű. A protestánsok elválnak egymástól, a katolikusok nem; de ha a házasság egyiké protestáns lesz, akkor elválhat. A kath. házasságban nemesak a vallás nincs megengedve, de a férj, ha egy kis befolyása van, elűzheti feleségét és évekig húzhatja halaszthatja a pert, mely visszaserzi a nőnek a vagyont vagy évi járadékot biztosít neki. Ismerek katolikus asszonyokat, a kik bár nagyon gazdagok, borzasztó nyomorúságban élnek —

Kéréztünk Magyarországon mindenki dohányozik. Kinyitják az ablakokat. Pulszky szelleme úgy szikrázik a salonban, mint a napsugár a Duna tükren. Magyarország három nagy írója az én hazám nyelvén beszélt. Két-égtelen, hogy jó barátok hazájában voltam. Mely megindulás kapott meg, szivem hálásan tuláradt a gyöngédség mindazon jeleiért, melylyel körülvettek, mindazon rokonszeuvert, melyet irantam tanusítottak. Megszorítottam vendégeim kezét, a kik az én kezemet szorították meg örvendőve, hogy Budapesteu vagyok s én könyves szemekkel mondam nekik:

— En érzem, hogy önök bennem Franciaországot szeretik s én önökben Magyarországot. Szűnjünk meg egy pillanatra egyebek is lenni, miut hazafiak s igyunk két hazánk javára.

Theresa chansonette-jeit, a bécsi divat szerinti redoute-estéket és a jótékonyági bazárokat. És a mi öltözékeit illeti, a költeszet, a földrajz és a történeten alapuló népisme voltak forrásai. Nem akadt, ki ellenmondani mert volna képzelete szüleményeinek, korlátlan hatalommal parancsolt a divat hadseregében.

Pourtalés grófné Recimier asszony óta Paris legünnepeltebb szépsége. Szőke hajfürtjeibe az egész előkelő világ bolondul. Első volt, ki a diners-kuél az ezüst kandelabereket nefejejts-koszorúval övezte körül. Utolsó két találmanya katonai jelegű: huszárdolmányka ezüstszerű posztóból, mely a test idomokat kiemeli és a gallér körül, valamint a kézelők táján biborpiros zsinórral van kivarva; továbbá hosszú gyöngyszalag, mely keresztbe fut a mellen és a csipőn kokárdával erősítetik meg. Valóságos hadvezéri egyenruha a divat hadsereg-számára!

Sagan hercegné, noha a pénzüvilágból vette eredetét, egészen fejedelmi külsejű. Lugnes hercegnét születése praedestinálta az uralomra, míg Fredern vicomtesse a jótékonyág sportját üzi kiváló sikerrel. Potocka grófnő egyesíti a két imént nevezett előnyeit, de még azonfelül a politikát is divatba hozta. Részt vesz a törvényhozó testület minden ülésében és az irodalmat is pártolja. Iha számos teendője közbén szabad ideje akad. Százézer frank értékű ruhákat rendel, me nyeket azonban sohasem ölt fel, mivel az egyszerűséget negélyezi viseletében. Naponta huszonegy órát szentel a mulatságnak, anélkül, hogy valaha elfoglaltnak látszanak.

Ime ezek a divat mostani királynői. A hatalom, melyet képviselnek, nem panaszkodhatik arról, hogy érdekei el volnának hanyagolva.

Kis lutri.

Bécs: okt. 4-én: **44. 17. 61. 53. 90.**
Brünn: „ 10-én: **22. 20. 73. 85. 24.**

Felelős szerkesztő: **Hedry Bertalan.**

Kiadótulajdonos: **Haitsch Lajos.**

N y i l t t é r .*)

Nyilatkozat.

Mi alulírottak, mint Szirmay György ur segédei, a Czabaly Géza ur elleni súlyos becsület-sértési ügyben, mely személyes tetlegességből állott, eljárásunk eredményéről alanti nyilatkozatunkat adjuk:

Folyó hó 22-én Szirmay György ur nevében, lovagias elégtételadásra szólítottuk fel Czabaly Géza urat, ki azt kereken megtagadta, állítván, hogy ő Szirmay György urral nem fog verekedni, midőn beleegyezünk, hogy ezen ügy ily módoni elintézése nyilvánosságra jusson, alulírott segédei Szirmay György urnak, kijelentjük, hogy részünkről az ügyet befejezettnak tekintjük.

Héthárs, 1884. augusztus hó 23 án.

Wotruba. Bornemisza Lajos.

Nyilatkozat.

Megbizottaim Bornemisza Lajos és Wotruba urak nyilatkozatából kitünik, hogy Czabaly Géza urral szemben lovagias uton elégtételt nem szerezhettek, kijelentem, hogy a szenvedett sértésért, más uton fogok magamnak megtorlást szerzeni, Czabaly Gézát pedig grávanak nyilvánítom.

Héthárs, 1884. szeptember 27-én.

Szirmay György.

*) Ezen rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hivatalos rovat.

356. sz. bv.

914 sz. 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, miként az eperjesi kir. járásbíroságnak 2426. számú végzése által Roth Adolf javára, Grossman S. ellen 200 frt. és jár. erejéig elrendelt végrehajtás foganatosítása alkalmával bíróság lefoglalt és 438 frtra becsült bolti árucikkékből álló ingóságok **folyó évi október hó 16-án d. e. 9 órakor** Eperjesen az üzlet helyiségében, nyilvános árverés útján elfognak adatni, mely helyre és időre a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a lefoglalt tárgyak szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Eperjes, 1884. október 3-án.

Pretsák József,
bir. végrehajtó.

46. szbv. 1884.

Arverési hirdetmény.

Az eperjesi ktr. törvényszéknek f. évi május hó 24-én 3063. pl. 1884. számú végzése által, Taby István eperjesi lakos javára, Bartóffy István kapronezai lakos ellen 200 frt. tóke s járulékaik erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróság le — és lefoglalt 10 drb. fehérszörű igás ökor 1000 frt — 2 drb. igás kaneza, 1 fekete, 1 pej 120 frt és 2 drb. igás 10, fehéres szürke és pej kaneza, 150 frt, összesen 1270 frtra becsült, Kapronezán alperes lakásán 1884. évi október 21-ik napjának délelőtti 10 órakor nyilvános árverésen a legelőbbit igerőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Girált, 1884. évi szeptember hó 19 én.

Válenh Márton
bir. végrehajtó.

920 1—1

Nem hivatalos rovat.

Haupt-Gewinn event.
500,000 Mark.

Glücks-Anzeige.

Die Gewinne garantirt der Staat.

Einladung zur Betheiligung an den **Gewinn-Chancen** der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie, in welcher **9 Millionen 620,100 Mark** sicher gewonnen werden müssen.

Die Gewinne dieser vortheilhaften Geld-Lotterie, welche plangemäss nur 100,000 Loose enthält, sind folgende, nämlich: Der **grösste Gewinn ist ev. 500,000 M.**

Prämie 300,000 M.	253 Gewinne à 2000 M.
1 Gewinn à 200,000 M.	6 Gewinne à 1500 M.
2 Gewinne à 100,000 M.	55 Gewinne à 1000 M.
1 Gewinn à 90,000 M.	1036 Gewinne à 500 M.
1 Gewinn à 80,000 M.	60 Gewinne à 200 M.
2 Gewinne à 70,000 M.	63 Gewinne à 150 M.
1 Gewinn à 60,000 M.	29020 Gewinne à 145 M.
2 Gewinne à 50,000 M.	3450 Gewinne à 124 M.
1 Gewinn à 30,000 M.	90 Gewinne à 100 M.
5 Gewinne à 20,000 M.	3950 Gewinne à 94 M.
3 Gewinne à 15,000 M.	3950 Gewinne à 67 M.
26 Gewinne à 10,000 M.	3950 Gewinne à 40 M.
56 Gewinne à 5,000 M.	3950 Gewinne à 20 M.
106 Gewinne à 3,000 M.	in Ganzen 50.500 Gewinne

und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen zur sicheren Entscheidung.

Die erste Gewinnziehung ist amtlich festgestellt und kostet hierzu

ganze Originalloos nur 3 Gulden 60 kr. ö. w. ö. 6 M.,
halbe Originalloos nur 1 Gulden 80 kr. ö. w. ö. 3 M.,
viertel Originalloos nur 90 kr. ö. w. ö. 1 1/2 M.,

und werden diese vom Staate garantirten Original-Loose (kleine verbotenen Promessen) gegen frankirte Einzahlung des Betrages selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Betheiligten erhält von mir neben seinem Original-Loose auch den mit dem Staatswappen versehenen Original-Plan gratis und nach stattgehabter Ziehung sofort die amtliche Ziehungsliste unangefordert zugesandt.

Die Auszahlung und Versendung der Gewinnelder erfolgt von mir direct an die Interessenten, prompt und unter strengster Verschwiegenheit.

Jede Bestellung kann man einfach auf eine Posteinzahlungskarte oder per recommandirten Brief machen.

Man wende sich daher mit den Aufträgen der nahe bevorstehenden Ziehung halber, bis zum

30. October d. J.
vertrauensvoll an
Samuel Heckscher senr.,
Banquier u. Wechsel-Comptoir in HAMBURG.

Nach AMERIKA

am besten und billigsten durch **ARNOLD REIF,**
Wien I., Pestalozziggasse No. 1, ältester Firma
916 dieser Branche. 50-1

Auskunft und Prospeete umsonst.

Das Geschäftshaus
für Modewaaren, Damenconfection, Manufacturen, Teppiche u. Möblirungs-Artikel

Ludwig Zwieback & Bruder

WIEN
VI., Mariahilferstrasse III und 108
veranstaltet für die diesjährige

Herbst- und Winter-Saison

die Ausgabe eines mit zahlreichen Illustrationen prachtvoll ausgestatteten

Damen-Mode-Journales.

Dasselbe ist in Folge seiner ausserordentlichen Reichhaltigkeit brochurartig gebunden und wird auf Verlangen 4-1
917
kosten- und spesenfrei zugestellt.

Schlick-Krompach hármas és sziléziai egyes vasekék!

Linkesch Samu özvegye

vasúlet Eperjesen

ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb berendezéssel, gondosan gyártott kitünő

Hofherr és Schrantz-féle

cséplő-készleteket

járgány vagy gözmozdony általi hajtásra, a melyekből, nemkülönbén minden más gépekből jelentékeny raktárt tart állandóan üzleti helyiségében.

Árjegyzékek bérmentve.

Baker és magtár-rosták, Trieurök, árpatoklyászoló!

„Favorita” aratógép.

Szénagyűjtők emeltyűvel.

Broggle József
Gép- és rostalemez-gyára,
Gyár: Kétsó-víz-út,
BUDAPEST
Rektor: Váci-kör-út 68.

szabadalmazott hármas ekékét
közönséges és aczel-ekékét
cséplőgép-lemezszitákat
gőzcséplő és járgány-cséplőkészítők

Trieur-jeit
váltható szitákkal.
Gabona tisztító-rostákat.
Tengeri morzsolókat.

Ajánlja minden gazdasági kiállitáson kitüntetett

Továbbá e téren a legújabbat:
SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát,
1882. aug. 3-án 17.567. sz. a. szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, súlya 50 kilo, ára 48 ft.

— Árjegyzékek kívánatra ingyen s bérmentve. —

járgány-oséplőgépeket
és minden egyéb gazdasági gépeket.

váza, még az egyes fejezetek is stb. stb. Ilyen rendkívül érdekes a Mikszáth Kálmán Jókai Móról, a „Magyar Salon” októberi számában, mely ez alkalomból a Jókai-családnak arcképét, Jókai dolgozó-szobáját és Jókai salátkező irását mutatja be a közönségnek. A „Magyar Salon” ezen száma egészen Jókainak van szentelve és Mikszáthon kívül Hegedűs Sándor is rendkívül érdekes cikket közöl Jókairól, kihez ő közel rokoni viszonyban áll. A „Magyar Salon” októberi számát az egész napi sajtó a legnagyobb dicsőretekkel halmozza el és általában el van ismervé, hogy ennél díszesebb, gazdagabb, tartalmasabb és értékesebb folyóirat még nem jelent meg a magyar irodalomban. Az irodalom és művészet legelső kitűnőségei dolgoznak a Magyar Salonba, mely rövid multja dacára minden művelt magyar családnál otthonos. Ideje is, hogy a magyar irodalom és művészet egyszer teljes erővel lépjen föl a külföldről importált folyóiratok és a nagy garral hirdett hazai selejtes termékek ellen, melyek gombamódra ütik föl minduntalan fejüket. A Magyar Salon októberi száma vagy 60 képet közöl, melyek egytől egyig eredetiek és gyönyörű szép kivitelök által a füzetet oly díszessé teszik, hogy a Magyar Salon a külföld legelső folyóirataival is kiállhatja a versenyt. Jókai regénye, Kiss József, gr. Zichy Géza, Szász Károly költeményei, melyeket az októberi füzettől kezdve a legjobb irodalmi termékek, miket ez évben publikáltak; gyönyörű elbeszélést találunk továbbá Beniczky-Bajza Lenkétől, a kinek pompásan sikerült arcképe is közöltetik. Mikszáth pompás humorral irt karcolatát közöl az új országgyűlésről, mely egy esomé tréfás képpel van illusztrálva. Találunk a füzetben továbbá az olasz legújabb festészeti iskola remekeiből pompás mutatóványokat, és Pulszky Ferenczről nagyérdemű cikket. Könnyebb szórakozást nyújt az Egyveleg, mely teli van kedves apróságokkal, humoristikus karcolatokkal, jutalomdíjas talányokkal stb., stb. A „Magyar Salon” előfizetési ára félévre 4 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 75 kr., egy füzetté 60 kr. Az első 5 füzett díszesen bekötve 3 frt 80 kr. Október elsejétől fogva a „Magyar Salon” füzetei havonként két részben 1-én és 15-én jelennek meg 30—30 kr-ával. A kiadóhivatal Budapest, Dohány-utca 12. sz.

Érdekes. Mai számunk hozza Hekseher Sámuel nagy sorsjátékára vonatkozó hírdetését. Ezen bakház arról ismeretes, hogy a nyereményeket mindig pontosan fizette ki, miért is bátran ajánljuk a közönség figyelmébe.

Női divattal. A „Zwieback Lajos és testvére” című ismeretes bécsi cég (Bécs Mariahilfstrasse 111) kívánatra franko megküldi a kiváló eleganciával kiállított divattalaját, mely a bekövetkező évadra vonatkozólag gazdag tartalmát hozza a legújabb cikkeknek és kézműveknek.

CSARNOK.

A divat királynői.

A nőnem minden iparkodásával sem vitte még annyira, hogy szavazati joggal bírjon; az is kétség, eljön-e még az idő, midőn női huszárok és dragonyosok mentik meg a veszélyben forgó hazát.

De van azért olyan tér, melyen kizárólag női fegyver küzd és vívja ki győzelmeit, hol a férfi

mi Jeanne d'Arc-unk, vagy Corday Charlotte?

— Itt van Zrínyi Ilona, Bornemisza Anna, Lorántffy Zsuzsanna, Rozgonyi Cecil, Stéchy Mária, és Kemény Borbála; valamennyien hőstetteket vittek véghez. Ma már nincs kedve magyarasszony-nak a hősiességre.

— Mire is akarnád azt alkalmazni? kérdé Jókai.

— Anyi tény, felelt Pulszky, hogy Tisza alatt a hősiesség meg a szépség is fölösleges. Hát hiszed te azt, hogy Tiszának van valami fogalma a szépségről?

— Már megint politizál! kiáltá Gyulai; esedezem asszonyom, haggyatassa el, s engedje meg, hadd beszéljek én a mi nőinkről. A népdalok úgy írják le őket, hogy „se nem szőke, se nem barnák”; ők jók, gyöngédek s hamar gyuladnak lángra az iránt, a ki nemes és nagylelkű; szépségük erőteljes és egyuttal gyöngye; a magyar asszonynak szobor válla van s karcu dereka, akár a darázsé. Szemérmes, de egy fészé érzékies is. Nálunk az asszonyok, sőt a paraszasszonyok is, a választások alatt, úgy mint Pulszky, kissé sokat foglalkoznak a politikával.

— Szeretik hazájukat s azért avatkoznak mindenbe és jól teszik; felelt Pulszky; csak hogy hazájuk már nem oly vitéz többé, mint hajdan az én ifjúágom szép idejében volt. Csakis a nők vesztek a forradalom következtében. Az özvegyeknek olyan joguk volt, a mit meg akartak tartani, a szavazati jog.

— Mint az orosz nőknek még ma is, ezek földjük után szavaznak. — szólék.

— Ugyvan. Meghatalmazás útján szavaztak, Kossuth mikor legelőször lett képviselővé, megválasztását női befolyásnak köszönheté.

— A magyarnők nem oly gyengék, mondá Jókai; legtöbbször bámulatosan üli meg a lovat. S tanulnak valamennyien.

— Magyarországon felelt Gyulai, annyival

szava nem igen esik latba. Az a tér, melyet a divat hódít meg.

A divat főhadiszállása Paris; innen küldi szállítóit a világ minden részébe és irányába. Hadserege megszámlálhatlan, és roppant erővel bír. A hol diadalmas zászlói megjelennek, már is híveket toboroz magának. Ez a csillogó szövet, finom csipke, színes tollbokrta és ragyogó apró semmisség, számtalan szorgalmas keznek ad munkát. A divat kivista magának a létjogot, mert a mellett, hogy a személynek köszöni létet, még sok embernek is adja kenyerét. Hogy visszaélnék vele, nem szenved kétséget. De abban ő nem hibás, valamint a jó bor nem oka annak, hogy annyi ember a részegségnek hódol. A penzköltés épen úgy a gazdagok kötelessége, mint a takarekosság a szegénynek erénye.

A divat hadserege számtalan közkatonából, szeretetreméltó tisztból és fiatal tábornokból áll, kik mindannyian vagyva lesik a kedvező pillanatot, mikor a legfelsőbb haduri méltóságra előléphetnek. De az nem megy am oly könnyen! Az egész világon alig két tucat női laugelmén-k sikerült e pozitra emelkedni.

A tizenhétézadik században inkább járta az avancement, és ha valamennyi diadalkoszoruzott hősnő nevet ide akarnék iktatni, nem futná ki a rendelkezésünkre álló csekély ter. Eivouluak előttünk büszke menetben, hajporozva, tollbokrétával, drága eszterrel díszítve és mosolyival a duzzadó ajkakon. Mennyi merész kellem, milyen elragadó szellem és fantázia, minő báj és csabító kecs!

Itt van mindjárt a szép Pompadour, ki husz évén keresztül volt a divat királynője. Izlése új korszakot alkot, melynek jellemzője számtalan finom apróság. Végén egy ragyogó név tündöklék: Sévres. Dicsőfénye még hozzánk is eljutott, hirdetve porcellán-nyelven a felejtethetlen uralkodónó dicséretét.

Pompadourtól a szerencsétlen végű Lamballe hercegnőig, ki a Fichu, a taftóta szövet és egy elragadó izlésű kalapoeska feltalálója volt, mily hosszú sora a fényes neveknek! És Lamballe hercegnő is csak eszköz volt egy valóságos fejedelmű kezében: Maria-Antoinette királynő divat evangéliumának volt ő apostola. Kedves és elbájoló apostol, ki megérdemelte volna, hogy virágágyon haljon meg, ahelyett, hogy vérszomjas tömeg hurezolja meg holttestét.

Maria-Antoinette nagyon befolyásolta korának divatját. Izlése még most is törvény. De Genlis asszony találta fel a Pamela-kalapot; a csunya turbánt Stael asszony komponálta. Josephine császárnő a kasmirt és a csipke-kendőt oktroyálta fel korára; sógorinője, Borghese Paulin a görög divatot protegálta. Nem talált számos követőre, mivel nem mindenki dísekedhetett a testi idomok hasonló teljével. Berry hercegnő az à la Gainsborough kalapokat, a magas deréket és a dieppei fűzőket találta fel. Azonkívül még a hősiességben is remekelt. Utóbbi divatja legkevesebb utánzóra talált.

A második császárság végéig a divat mindenható volt. Eugenia császárnő állott élen és egész serege a nagyraavagyóknak iparkodott kezére járni. Az első helyet foglalta el közülök Metternich hercegné, szül. Sándor grófnő, ki husz éves korában jutott el francia földre. Sohasem emelhetett igényt testi szépségre, de a szellem visszfénye elragadó báj köleszűzött arának. Metternich hercegné a szellemet vezette be a divatba. Ő találta fel a charade-okat, a francia Wagner-kultust,

inkább szükség van a nők tanítására, mert a férfiak életébe sokkal töltet avatkoznak, mint bárhol másutt. Majd meglátja, hogy azokon a lakomákon, a miket az ön tiszteletére fognak rendezni, lesznek jelen nők is. Eltérnek minden nyilvános összejövetelre, a hová a férfiak elmennek, ugyanazon helyeket foglalják el a színházban s foglalkoznak mindennel, a mivel mi foglalkozunk.

— Meggötmalmazza a törvény a nőket a házasságban? kérdém.

Nekünk még a házasságra polgári törvényünk nincs, felelt Jókai és a házasság nálunk olyan, a milyenné a vallás teszi. L számítva némi biztosítékokat a válás ellen, a házasság tisztán egyházi jellegű. A protestánsok elválnak egymásól, a katolikusok nem; de ha a házasság egyike protestáns lesz, akkor elválhat. A kath. házasságban nemesak a vallás nincs megengedve, de a férfi, ha egy kis befolyása van, elűzheti feleségét és évekig húzhatja halaszthatja a pert, mely visszaserzi a nőnek a vagyont vagy évi járadékot biztosít neki. Isemek katolikus asszonyokat, a kik bár nagyon gazdagok, borzasztó nyomorúságban élnek —

Kéréztünk Magyarországon mindenki dohánnyozik. Kinyitják az ablakokat. Pulszky szelleme úgy szikrázik a salonban, mint a napsugár a Duna tükren. Magyarország három nagy írója az én hazám nyelvén beszélt. Két-égtelen, hogy jó barátok hazájában voltam. Mely megindulás kapott meg, szívem hálásan tuláradt a gyöngédség mindazon jeleiért, melylyel körülvettek, mindazon rokonszenvért, melyet irántam tanusítottak. Megszorítottam vendégeim kezét, a kik az én kezemet szorították meg örvendő, hogy Budapestem vagyok s én könyves szemekkel mondam nekik:

— En érzem, hogy önök bennem Franciaországot szeretik s én önökben Magyarországot. Szűnjünk meg egy pillanatra egyebek is lenni, miut hazafiak s igyunk két hazánk javára.

Theresa chansonette-jeit, a bécsi divat szerinti redoute-estéket és a jótékonybazi bazárokat. És a mi öltözékeit illeti, a költsézet, a földrajz és a történeten alapuló népisme voltak forrásai. Nem akadt, ki ellenmondani mert volna képzelete születményeinek, korlátlan hatalommal parancsolt a divat hadseregében.

Pourtalés grófné Recimier asszony óta Paris legünnepeltebb szépsége. Szőke hajfürtjeibe az egész előkelő világ bolondul. Első volt, ki a diners-kefél az ezüst kandelabereket nefelejtés-koszorúval övezte körül. Utolsó két találmánya katonai jelegű: huszárdolmányka ezüstszerű posztóból, mely a test idomokat kiemeli és a gallér körül, valamint a kezelők táján biborpiros zsinórral van kivarva; továbbá hosszú gyöngyszalag, mely keresztbe fut a mellen és a csipőn kokárdával erősítetik meg. Valóságos hadvezéri egyeuruha a divat hadsereg-száma!

Sagan hercegné, noha a pénzvilágból vette eredetét, egészen fejedelmi külsejű. Lugus hercegné születése praedestinálta az uralomra, míg Fredern vicomtesse a jótékonybazi sportját üzi kiváló sikerrel. Potocka grófnő egyesíti a két imént nevezett előnyeit, de még azonfelül a politikát is divatba hozta. Részt vesz a törvényhozó testület minden ülésében és az irodalmat is pártolja. Iha számos teendője közbm szabad ideje akad. Száz-ezer frank értékű ruhákat rendel, melyeket azonban sohasem ölt fel, mivel az egyszerűséget negélyezi viseletében. Naponta huszonegy órát szentel a mulatságnak, anélkül, hogy valaha elfoglaltnak látszanak.

Ime ezek a divat mostani királynői. A hatalom, melyet képviselnek, nem panaszkodhatik arról, hogy érdekei el volnának hanyagolva.

Kis lutri.

Bécs: okt. 4-én: **44. 17. 61. 53. 90.**

Brünn: „ 10-én: **22. 20. 73. 85. 24.**

Felelős szerkesztő: **Hedry Bertalan.**

Kiadótulajdonos: **Haitsch Lajos.**

N y i l t t é r .*)

Nyilatkozat.

Mi alulírottak, mint Szirmay György ur segédei, a Czabaly Géza ur elleni súlyos becsület-sértési ügyben, mely személyes tetlegességből állott, eljárásunk eredményéről alanti nyilatkozatunkat adjuk:

Folyó hó 22-én Szirmay György ur nevében, lovagias elégtételadásra szólítottuk fel Czabaly Géza urat, ki azt kerekben megtagadta, állítván, hogy ő Szirmay György urral nem fog verekedni, midőn beleegyezünk, hogy ezen ügy ily módoon elintézése nyilvánosságra jusson. alulírott segédei Szirmay György urnak, kijelentjük, hogy részünkről az ügyet befejezettnak tekintjük.

Héthárs, 1884. augusztus hó 23 án.

Wotruba.

Bornemisza Lajos.

Nyilatkozat.

Megbízottaim Bornemisza Lajos és Wotruba urak nyilatkozatából kitűnik, hogy Czabaly Géza urral szemben lovagias uton elégtételt nem szerezhettek, kijelentem, hogy a szenvedett sértésért, más uton fogok magamnak megtorlást szerzeni, Czabaly Gézat pedig gyávanak nyilvánítom.

Héthárs, 1884. szeptember 27-én.

Szirmay György.

*) Ezen rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hivatalos rovat.

356. sz. bv.

914 sz. 1—1

Árverési hirdetmény.

Alírott bir. végrehajtó ezennel közhírre teszi, miként az eperjesi kir. járásbírósnak 2426. számú végzése által Roth Adolf javára, Grossman S. ellen 200 frt. tőke erejéig elrendelt végrehajtás foganatosítása alkalmával bíróság lefoglalt és 438 frtra becsült bolti árúcsikkékből álló ingóságok **folyó évi október hó 16-án d. e. 9 órakor** Eperjesen az üzlet helyiségében, nyilvános árverés útján elfognak adadni, mely helyre és időre a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a lefoglalt tárgyak szükség esetén becsáron alól is elfognak adadni.

Eperjes, 1884. október 3-án.

Prestsák József,
bir. végrehajtó.

46. szbv. 1884.

Arverési hirdetmény.

Az eperjesi ktr. törvényszéknek f. évi május hó 24-én 3063. pl. 1884. számú végzése által, Taby István eperjesi lakos javára, Bartóffy István kapronezai lakos ellen 200 frt. tőke s járulékaik erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróság le — és felül foglalt 10 drb. fehérszörű igás ökör 1000 frt — 2 drb. igás kaneza, 1 fekete, 1 pej 120 frt és 2 drb. igás 16, fehéres szürke és pej kaneza, 150 frt, összesen 1270 frtra becsült, Kapronezán alperes lakásán 1884. évi október 21-ik napjának délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adadni.

Kelt Girált, 1884. évi szeptember hó 19 én.

Válenrh Márton
bir. végrehajtó.

920 1—1

Nem hivatalos rovat.

Haupt-Gewinn event.
500,000 Mark.

Glücks-Anzeige.

Die Gewinne garantirt der Staat.

Einladung zur Beteiligung an den
Gewinn-Chancen
der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie, in welcher
9 Millionen 620,100 Mark
sicher gewonnen werden müssen.

Die Gewinne dieser vortheilhaften Geld-Lotterie, welche plangemäss nur 100,000 Loose enthält, sind folgende, nämlich: Der **grösste Gewinn** ist ev. **500,000 M.**

Prämie 300,000 M.	253 Gewinne à 2000 M.
1 Gewinn à 200,000 M.	6 Gewinne à 1500 M.
2 Gewinne à 100,000 M.	515 Gewinne à 1000 M.
1 Gewinn à 90,000 M.	1036 Gewinne à 500 M.
1 Gewinn à 80,000 M.	60 Gewinne à 200 M.
2 Gewinne à 70,000 M.	63 Gewinne à 150 M.
1 Gewinn à 60,000 M.	29020 Gewinne à 145 M.
2 Gewinne à 50,000 M.	3450 Gewinne à 124 M.
1 Gewinn à 30,000 M.	90 Gewinne à 100 M.
5 Gewinne à 20,000 M.	3950 Gewinne à 94 M.
3 Gewinne à 15,000 M.	3950 Gewinne à 67 M.
26 Gewinne à 10,000 M.	3950 Gewinne à 40 M.
56 Gewinne à 5,000 M.	3950 Gewinne à 20 M.
106 Gewinne à 3,000 M.	in Ganzen 50,500 Gewinne

und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen zur sicheren Entscheidung.

Die erste Gewinnziehung ist amtlich festgestellt und kostet hierzu

ganze Originalloos nur 3 Gulden 60 kr. ö. w. o. 6 M.,
halbe Originalloos nur 1 Gulden 80 kr. ö. w. o. 3 M.,
viertel Originalloos nur 90 kr. ö. w. o. 1 1/2 M.,
und werden diese vom Staate garantirten Original-Loose (kleine verbotenen Promessen) gegen frankirte Einsendung des Betrages selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Beteiligten erhält von mir neben seinem Original-Loose auch den mit dem Staatswappen versehenen Original-Plan gratis und nach stattgehabter Ziehung sofort die amtliche Ziehungsliste unanbefordert zugesandt.

Die Anzahlung und Versendung der Gewinnelder erfolgt von mir direct an die Interessenten, prompt und unter strengster Verschwiegenheit.

Jede Bestellung kann man einfach auf eine Posteingangskarte oder per recommandirten Brief machen.

Man wende sich daher mit den Aufträgen der nahe bevorstehenden Ziehung halber, bis zum

30. October d. J.
vertrauensvoll an
Samuel Heckscher senr.,
Banquier u. Wechsel-Comptoir in HAMBURG.

Schlick-Krompach hármas és sziléziai egyes vaskék!

Linkesch Samu özvegye vasúlet Eperjesen

ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb berendezéssel, gondosan gyártott kitűnő

Hofherr és Schrantz-féle

cséplő-készleteket

járgány vagy gözmozdony általi hajtásra, a melyekből, nemkülönbén minden más gépekből **jelentékeny raktárt tart állandóan üzleti helyiségében.**

Árjegyzékek bérmentve.

Baker és magtár-rosták, Trieurök, árpatoklyászoló!

Szénagyűjtők emeltyűvel.

„Favorita” aratógép.

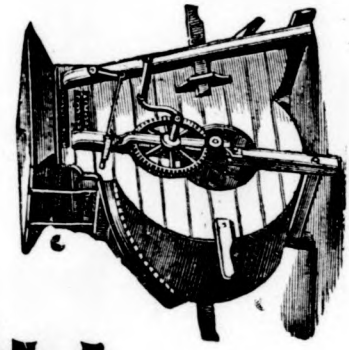
Nach AMERIKA
am besten und billigsten durch **ARNOLD REIF,**
Wien I., Pestalozziggasse No. 1. ältester Firma
916 dieser Branche. 50-1
Ankunft und Prospekte umsonst.

Das Geschäftshaus
für Modewaaren, Damenconfection, Manufacturen, Teppiche u. Möblirungs-Artikel
Ludwig Zwieback & Bruder
WIEN
VI., Mariahilferstrasse III und 108
veranstaltet für die diesjährige
Herbst- und Winter-Saison
die Ausgabe eines mit zahlreichen Illustrationen prachtvoll ausgestatteten

Damen-Mode-Journales.
Dasselbe ist in Folge seiner ausserordentlichen Reichhaltigkeit brochurartig gebunden und wird auf Verlangen
917 und wird auf Verlangen 4-1
kosten- und spesenfrei zugestellt.

Brogie József

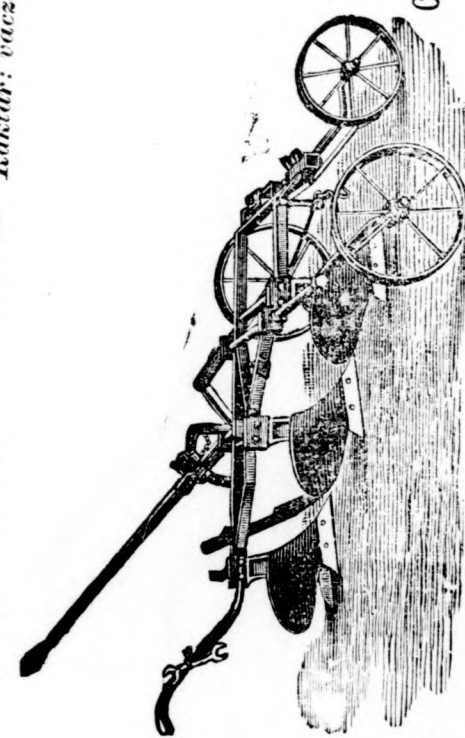
Ép- és rostalemez-gyára,
BUDAPEST
Gyár: külső-párizsi-út,
Raktár: vécsi-tör-út 68.

szabadalmazott

hármás ekékét

közönséges és aczel-ekékét
cséplőgép-lemeszitákat
gőzcséplő és járgány-cséplőkötő

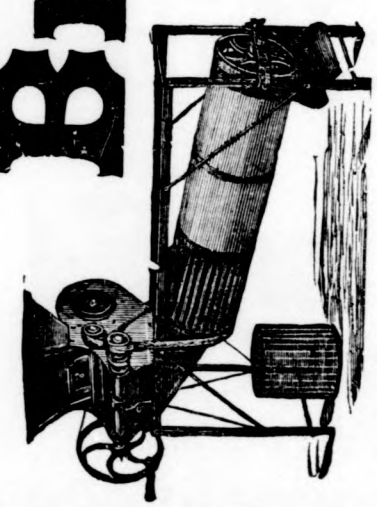

Ajánlja minden gazdasági kiállításán kifizetett

Trieur-jeit

vátható szitákkal.

Gabona tisztító-rostákat.
Tengeri morzsolókat.

járgány-cséplőgépeket
és minden egyéb gazdasági gépeket.

Továbbá e téren a legújabbat:

SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. aug. 3-án 17.567. sz. a. szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4" 4" magas és 2" 4" széles, súlya 50 kilo, ára 48 frt.

Árjegyzékek kívánatra ingyen s bérmentve.

Árlejtési hirdetmény.

Az alant írott főbányahivatal 1885. évi szükségletére szállítandó következő termény- és anyagszerek beszerzésére nézve ezennel árlejtés hirdettetik.

1. 300 hl. búza, melynek hektoliterenként 74 kg. súlyjal kell bírnia
2. 600 " rozs, " " " " " " " " " " " " " "
3. 800 " zab, " " " " " " " " " " " " " "
4. 700 métermázsa lószéna
5. 130 " " zsupszalma
6. 80 " " alomszalma
7. 120 kg. gépolaj
8. 800 " repezeolaj
9. 2200 " kőolaj
10. 80 " faggyú
11. 25 " " gyertya
12. 150 " " haj és
13. 1000 drb. fenyüdeszka (4 m. hosszú 30 czm. széles és 3 czm. vastag), mely ezikké egyenlő részletekben és pedig

1885. évi február, május, augusztus és november 1 ig szállítandók azon kikötéssel, hogy szükség esetében a vállalkozó a jelenleg követett mennyiségnél kívánat szerint 1/3 részszel többet is köteles leend a magas kineztárnak beszállítani.

Az ajánlatok elfogadására 1884. év október hó 28 reggeli 9 óra tüzetik ki.

A zárt ajánlatok 50 krios bélyeggel és bántépénzzel az ajánlott összegnek 10%-al lávandók el. A bántépénz készpénzben vagy a szabályoknak megfelelő értékpapírban esatolandó.

Az el nem fogadott ajánlatokhoz esatolt bántépénz az illetőknek azonnal vissza fog adatni.

Az ajánlatban az ajánlattevő köteles kitenni, hogy a szállítás feltételeit ösméri s hogy azoknak magát minden tekintetben alá veti.

Az ajánlott összeg szám és szó szerint kiírandó valamint az is, hogy ajánlattevő a szállítást hektoliter és kilogrammok szerint eszközöndi.

Az akként szerkesztett zárt ajánlatok csak a fentebb kitett nap reggeli 9 óráig fogadhatnak el, a később beadott ajánlatok visszautasítatnak, egyáltalában utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

A szállítás részlete feltételei az árlejtést tartó hivatal helyiségében minden nap reggel 9 óráig delután 5 óráig megtekinthetők.

Sóóvárt, 1884. szeptember 24 én.

Magy. kir. főbányahivatal

J. REIF, Specialist, Wien.
Margarethenstrasse 7, im Bazar,
versendet discret.

Gummi- und Fischblasen, nur echte Pariser, per Dutzend
fl. 1, 2, 3, 4, feinste fl. 5.
Feinste Pariser Vorsichts-Schwämmchen, per Dutzend
fl. 2-3 und fl. 4.
Suspesorium, fl. 1, 1.50, 2 und fl. 3 per Stück.

Ferner alle sonstigen Specialitäten für sanitäre Zwecke.

796 26-6

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

BUCHENHOLZ NIEDERLAGE

in EPERIES, Unter-Vorstadt No. 47. neben Steinmetz.

Zu kaufen bei

J. Werther,

856 10-8 Lampen und Metallwaaren-Geschäft.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Gegründet 1847, in Wien u. Budapest seit 1861.

Die ersten, echten, schleimlösenden Johann Hoff'schen Brustmalzextrakt-Bonbons sind in blauem Papier.

Hoffnung schöpft jeder Leidende beim Lesen der zahllosen Heilberichte, welche den wohlthätigen heilsamen Einfluss der Johann Hoff'schen Malzpräparate auf den ganzen Organismus bekunden. Bei schwerer Krankheit sowohl, als bei eintretenden Anzeichen einer solchen mache man ungesäumt von diesen bewährten, stärkenden und heilenden Johann Hoff'schen Malzpräparaten Gebrauch.

Joh. Hoff's Malzextrakt-Gesundheitsbier 1 Flasche 60 kr.	Johann Hoff's konzentriertes Malzextrakt 1 Flasche fl. 1 1/2, Kl. Flasche 70 kr.
---	--

Eine Million Dankesäußerungen
über Leistung von Brust- u. Lungenleiden, Abzehrung, Magen- u. Verdauungsschwäche, Blutmuth und Nervenschwäche durch Johann Hoff'sche Malzpräparate.

Einführung derselben in 400 L.-s-rethe und Heilanstalten, Hoflieferanten-Diplome der meisten Souveräne Europas, 27 000 Verkaufs-Depots in allen Weltheilen bilden die glänzende Garantie zu dem Vertrauen, mit dem sich Kranke und Schwache derselben bedienen.

Johann Hoff's Brust-Malz-extrakt Bonbons à 60, 30, 15 und 10 kr. nur in blauen Beuteln echt.	Johann Hoff's Malzgesundheits-Chocolade per 1/2 Kilo fl. 2 40 Hl. fl. 1.50 per 1/4 Kilo fl. 1.30, Hl. 90 kr.
--	--

An Herrn

Johann Hoff,

Erfinder und Erzeuger der Malzpräparate, k. k. Hoflieferant der meisten Souveräne Europas etc. etc.
Wien, Stadt, Graben, Bräunerstrasse 8.

Erlau, 29. November 1880.
E. W. Das Brust- und Magenleiden meiner Frau hat sich durch den Gebrauch Ihres Johann Hoff'schen Malz-extrakt Gesundheitsbieres in hohem Masse gebessert, demnach ersuche wieder 11 Flaschen desselben per Postnachnahme, Achtungsvoll
Némety E. k. Gerichtshof-Grundbuchs-führer, Erlau.

Kis-Talya bei Erlau, 15. Februar 1883.
E. W. Die bereits verbrauchten 33 Flaschen Johann Hoff'sches Malz-extrakt-Gesundheitsbier hatten ausgezeichneten Erfolg. Ersuche weitere 11 Flaschen per Postnachnahme, Achtungsvoll
Dr. Johann Marán, Pfarrer, Kis-Talya bei Erlau.

Amtlicher Heil-Bericht.

K. k. Feldspitäl-Direktion etc. Schleswig:
Das Hoff'sche Malz-extrakt-Gesundheitsbier hat sich in allen beobachteten Fällen als ein gern genommenes, die Wirkungen eines Nahr- und Stärkungsmittels enthaltendes Getränk erwiesen, besonders bei Trägheit der Funktionen der Unterleibs-Organen, chronischen Katarthen, grossem Säfteverlust und Abmagerung.
Pirz, Kommissär v. Gayersfeld, Major, Dr. Mayer, R.-Arzt.
Hauptdepot in Eperies Jos. v. Makoviczky Apoth.
Ferner L. Hohenia in K.-Szeben Viktor Imrich Apoth.

60 hohe Auszeichnungen.

Orvosi bizonylatok

„Margit“

GYÓGYFORRÁS RÓL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkotórészeinek szerencsés összetétele kevés szabad szénásv, de gazdag, félig kötött szénásv tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásnak találtam a légutak és gyomornyálk-különbözőbb csekélyebb szabadszénásv tartalmánál. A Seltersi-, Radeini-, Vichy- stb. vizektől

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár, Rökus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző-, emésztő- és vizeledszervek hurutos bántalmánál oly annyira, hogy jelenleg rokon-alkatu más ásványviz kórházunkban alig rendeltek, — csekély szabad szénásv tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Giesshübl-, Gleichbergi-vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár. Torok-, gége-, légző- és bőrbetegségben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorbad volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár. Gége-, tüdők-, gyomor, vizeledszervek hurutját szintugy oszlatja, mint a Seltersi-, Gleichbergi-, Giesshübl-, vizek fölött kisebb szénásv tartalmánál fogva előnyvel bír.

Dr. Kétly Károly egyet. tanár. Légző-, emésztő-szervek hurutos bántalmánál jó eredménnyel alkalmaztam, Seltersi-, Gleichbergi-, Giesshübl-, vizek fölött kisebb szénásv tartalmánál fogva előnyvel bír.

Dr. Barbás József Rökus-kórházi főorvos. Légző-, emésztő- és vizeledszervek hurutos bántalmánál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a Seltersi-, Giesshübl- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző és emésztő-szervek kórállapotainál.

Ez idő szerint Európa legelső és leglátogatottabb tüdőbetegek klimatikus gyógyintézet **Görbersdorf** a „Margit“-forrás gyógyhatás-eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben „a Margit“-forrás gyógyviz“ alkalmazása által a légutak idült hurutos bántalmánál tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezen betegek által kedvesen fogyasztott és jól tört gyógyvizet a legsürgősebben ajánlani.
Görbersdorf, 1879. márczius 18-án.

Dr. Römpler Tódor.

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

Kizárólagos főraktár **ÉDESKUTY L.** magy. kir. udvari szállító-nál Budapesten.

Kapható azonkívül minden gyógyszertárban, fűszer-kereskedésben, szálló-dában és vendéglőben.